

Helpotusta kesähelteille: vinkit kodin viilentämiseen

Nuhruisen julkisivun ensiavuksi
riittää usein pesu

16

Säännöllinen huolto pidentää
katon elinkaarta

18

YLI 35 VUOTTA KEITTIÖITÄ JA KAIKENLAISIA KALUSTEITA

Varastosta heti erilaisia ja edullisia
WC-KALUSTEITA esim. 75cm ryhmä **279,-**

KEITTIÖT NOPEALLA TOIMITUKSELLA
JA ILMAISELLA KOTIINKULJETUKSELLA

EuroKeittiö

www.euro-keittio.fi
p. 028 240 155
Hitsaajantie 3 | Ark. 9–17

UNELMIESI keittiöt • kylpyhuoneet • wc:t •
liukuovet • komerot • toimistokalusteet

ROMUT MEILLE, RAHAT TEILLE.

Tee kaupat romuistasi jopa päivässä.

Me ostanne eriä kaikenlaista
metallirohua, kaapeleita, putkenpätkää,
talotekniikkaa, autoja, koneita, kirkkeitä,
terästä, kuparia ja messinkä.

Kysy tarjous ja tilaa kyyti jo tänään!

KR Lännen
Romu

Avoinna
ma-to 8-17, pe 8-16
Tehdastie 20, Luvia

0400 713 020
www.lannenromu.fi

BIOLAN OUTLET

**AVOINNA TAAS
KOKO KESÄN!**

- Mullat ja lannoitteet puutarhaan
- II-laatuiset kompostorit ja käymälät
- Ja paljon muita löytöjä

AVOINNA:

MA-PE 9-17

LA 9-14 (juhannukseen saakka)

**BIOLAN
OUTLET**

EURA

HUITTINEN

BIOLAN OUTLET
Lauttakyläntie 570, EURA

Legendaarinen Kollan Arska

**Kollan kautta!
Paras palvelu!
Kampeit o, puut
ja pali muutaki o!**

- harkot, laastit, levyt
 - vesikatot
 - eristeet
 - ikkunat, ovet
 - maalit
 - kiinnitystarvikkeet ja työkalut
- ja puutavarakylän paras palvelu. Tervetuloa!

Totuus:
KollanPojilta saat
kaiken perustuksista
piippuun

KOLLANPOJAT
puut ja pali muut®

Rakentajantie 42
26560 KOLLA

PUH. (02) 823 4244

www.kollanpojat.fi

kollanpojat@kollanpojat.fi

AVOINNA

- arkisin 8-17
- la 9-13

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää

meistä Facebookissa!

facebook.com/omakotilehti

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen
Nro 1/2025 vko 4
Nro 2/2025 vko 15
Nro 3/2025 vko 23
Nro 4/2025 vko 35
Nro 5/2025 vko 45

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Euran, Eurajoen ja Rauman taajamissa.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

14
Kaikki irti
lyhyestäkin
kesästä

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Selviytymisohjeet hellekesään
- 9 Lakipalsta
- 10 Salaojitus kuntoon
- 13 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 14 Toimiva ja viihtyisä kesäpiha
- 16 Omakotitalon julkisivun käsittely
- 18 Kattohuoltoa eri kattotyypeille
- 20 Juhlatunnelmaa kotiin
- 23 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Sopeutumista
muuttuviin
olosuhteisiin

Kevät on omakotitaloasujalle innostavaa aikaa. Kun routa hellittää, pihan puolella päästään vihdoin taas tositoimiin.

Viime vuosina tuttuihin pihatöihin on tosin saatettu päästä totuttua aikaisemmin. Lumen sulaminen on aikaistunut lähes koko maan alueella, mikä vaikuttaa samalla kasvillisuuden talvehtimiseen.

Ilmaston lämpeneminen on ylipäättään alkanut näkyä myös kasvien menestymisvyöhykkeissä Suomessa. Monien lajien kasvumahdollisuudet parantuvat, mutta samalla lämpeneminen tuo myös haasteita kasvien selviytymiseen. Hellejaksot ovat lisääntyneet ja pitkittyneet, ja vaikka keskimäärin sademäärät ovat kasvaneet, erityisesti Etelä- ja Keski-Suomessa kuivuuden riski on kesäisin kasvanut.

Nämä ovat asioita, jotka puutarhaharrastaja on saattanut havaita omakohtaisesti. Niihin onkin siis hyvä varautua ja huomioida muuttuvat olosuhteet jo hyvissä ajoin keväällä, kun pihan kasvihankinnat ovat suunnitteilla.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

MAINOSTAJA, varaa näkyvyytesi Omakotilehtiin verkkokaupasta.

https://mediapotentia.mediani.fi

MEDIANI WWW.MEDIANI.FI Omakoti

• Remontit peruskorjauksesta tapetointiin • Uudisrakennustyö • Puusepän työt • Liiketilojen remontoinnit

puh. 040 823 8390 www.remonttialen.net

» LYHYESTI

Ammattilaisen 7 vinkkiä onnistuneeseen mullanvaihtoon

Helmikuussa luonnonvalon lisääntyminen herättelee viherkasvit talvilevosta uuteen kasvuun. Kasvun käynnistyminen on paras hetki vaihtaa kasvien ruukkuun uusi multa.

Mullanvaihto ei yleensä ole kasvin hoidossa se mukavimmaksi koettu askare, joten se helposti siirtyy hamaan tulevaisuuteen. Jos ymmärtää mullanvaihdon merkityksen, se tulee varmemmin tehtyä ajallaan, Biolanin puutarhanuvoja **Riikka Kerttula** uskoo.

Harva tietää todelliset syyt mullanvaihdolle. Ruukun jääminen liian pieneksi on vain yksi syy vaihtaa viherkasvin multa. Paljon tärkeämpää on huolehtia mullan kuohkeasta rakenteesta ja oikeasta ravinnepitoisuudesta.

Viherkasvia on voitu kastella ja lannoittaa säännöllisesti, mutta silti se alkaa roikottaa lehtiään alakuloisesti. Kasvi näyttää nuutuneelta, vaikka multa on kosteaa.

Tällainen nuupahtanut viherkasvi on todella yleinen näky kotien kukkaikkunalla. Ja oikeastaan vielä yleisempää vedenpuutteelta näyttävä velttous on suurissa kestokasteluruukuissa kasvavilla viherkasveilla. Mitä harvemmin mullanvaihtoon viitsitään ryhtyä, sitä enemmän ruukun multa ehtii kertyä kasteluvedestä ja lannoitteista sekä kalkkia että suoloja. Vähitellen mullan suolapitoisuus nousee haitallisen korkeaksi. Väkevöityneestä mullasta kasvi

ei saa enää riittävästi vettä, vaikka multa olisi sopivan kostea. Siksi kasvi nuutuu. Varmin tapa välttää mullan väkevöityminen ja kasvi-kuolemat, on vuosittainen mullanvaihto, vinkkaa Kerttula.

Ruukussa multa maatuu vähitellen ja samalla se tiivistyy. Tiivistyneessä mullassa kasvin juuret eivät saa happea ja ne voivat tukehtua. Jos kukkamulta tuntuu käteen ihanan samettiselta ja pehmeältä, se ei tarkoita, että multa olisi kasvin juurille paras mahdollinen. Mullassa pitää olla kestävä rakenne, jotta se säilyttää ilma- vuutensa mahdollisimman pitkään.

Mitä turvepitoisempaa kukkamulta on, sitä nopeammin se maatuu ruukussa. Etenkin pitkäikäisille kasveille ja suuriin ruukkuihin kannattaa valita kompostoimalla valmistettu multa. Kompostoinnin aikana syntyy pitkäkestoista humusta, joka muodostaa multa-kestäviä muruja. Murustunut multa säilyttää ilmapuutensa ruukussa useamman vuoden ajan, kertoo Kerttula.

Jotta multa muodostuu toivottu mururakenne, multa esikostutetaan ennen ruukutusta. Tarvittava määrä multaa laitetaan esimerkiksi pesuvatiin, johon lisätään desilitra vettä jokaista multalitraa kohti. Vesi sekoitetaan multa-keinoisesti käsin möyhimällä ja samalla multa murustuu.

Ammattilaisen 7 vinkkiä onnistuneeseen mullanvaihtoon

1. Kastele viherkasvi kunnolla jo mullanvaihtoa edeltävänä päivänä. Kasteltu kasvi irtoaa paremmin ruukustaan, multa pehmenee ja juuret sietävät enemmän käsittelyä. Kasteltu kasvi on myös hyvässä nestejännityksessä ja kestää paremmin juurten pienet vioitukset.

2. Valitse kasvillesi sopiva uusi multa. Yleis- kukkamullat sopivat useimmille viherkasveille, mutta tasakosteassa viihtyvät kasvit kannattaa istuttaa vesisäiliölliseen ruukkuun viherkasvi- multa- ja taas kuivassa viihtyvät kasvit, kuten kaktukset, istutetaan hiekkapitoiseen kaktus- multa-keinoisesti.

3. Kostuta uusi multa erillisessä astiassa ennen ruukutusta. Näin multa muodostuu kestävä mururakenne. Lisää 1 dl vettä multalitraa kohti, ja sekoita vesi multa-keinoisesti käsin möyhentämällä.

4. Karistele vanha multa juuripaakusta. Jos lannoituksen mukana multa kertyy ylimääräisiä suoloja, ne nousevat kastelun jälkeen haihduntavirtauksen mukana mullan pintaan. Siksi on erityisen tärkeää kaapia pois kaikki irtomulta juuripaakun yläosasta. Leikkaa myös ruskettuneet juurenosat pois ennen uutta istutusta.

5. Valitse halkaisijaltaan pari senttiä edellistä isompi ruukku. Laita ruukun pohjalle salaojaksi ruukkusoraa, joka estää liiallisen kosteuden kertymisen ruukun pohjalle. Salaojakerroksen päälle laitetaan multa-keinoisesti sen verran, että kasvi tulee entiseen syvyyteensä.

6. Lisää uutta multaa. Valuta multa juuripaakun reunoille ja tiivistä se hellävaraisesti sormin painelemalla. Älä lisää multaa ruukun yläreunaan asti, vaan jätä kunnollinen kasteluvara.

7. Älä kastele mullanvaihdon jälkeen. Jos kasvi on kasteltu hyvin ennen mullanvaihtoa ja uusi multa on esikostutettu ennen käyttöä, riittää mullanvaihdon yhteydessä lehtien sumutelu. Runsas kastelu mullanvaihdon yhteydessä aiheuttaa mullan liettymistä ja kuivuessaan liettynyt multa kovettuu yhtenäiseksi köntiksi. Kastelu aloitetaan varovasti pienissä erissä vasta muutama päivä mullanvaihdon jälkeen.

Biolan Oy

Avustus öljylämmityksestä luopumiseksi on päättymässä – tukea ehtii hakea vielä hetken

Omakoti- ja paritaloihin voi vielä saada ELY-keskuksen 4 000 tai 2 500 euron avustuksen öljy- tai maakaasulämmityksestä luopumiseen. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että öljy- tai maakaasulämmitysjärjestelmä poistetaan rakennuksesta.

– Pientaloille on myönnetty avustuksia öljylämmityksestä luopumiseen vuodesta 2020 alkaen yhteensä noin 122 miljoonaa euroa, kaiken kaikkiaan yli 31 000 hakijalle. Niillä on tuettu siirtymistä puhtaampaan lämmitysmuotoon, joka on yksi tärkeimmistä kotitalouden ilmasto-vaikutuksia vähentävistä teoista, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Omakoti- ja paritalojen öljy- ja maakaasulämmitykselle on monia vaihtoehtoja. Suosittuja ovat maa- ja ilma-vesilämpöpumput sekä kaukolämpö. Vaihtoehtojen vertailu kannattaa, jot-

ta löytää omaan taloonsa sopivan ja taloudellisesti järkevän ratkaisun.

Öljyn tai maakaasun korvaaminen uusiutuvala energialla vähentää talon ostoenergian määrää ja kustannuksia. Lämmitystavan vaihdon yhteydessä on kannattavaa myös hoitaa talon energiatehokkuus kuntoon. Kun talon energiankulutus on pienempi, voi säästää sekä lämmityskustannuksissa että uuden lämmitysjärjestelmän mitoituksessa.

Nopea ja helppo sähköinen avustushaku

Avustusta pientalon öljylämmityksestä luopumiseen on helpointa hakea sähköisesti. Vaihtoehtoisesti voi myös käyttää tulostettavia lomakkeita. Tarkemmat ohjeet avustuksen hakemiseen ELY-keskuksen verkkosivuilla, jonne myös päivitetään avustuksen hakemisen päät-

tymisen tarkka päivämäärä.

Avustuksista ja niiden hakemisesta saa lisätietoa ELY-keskuksen ympäristöasioiden asiakaspalvelusta.

- Sähköposti: ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi
- Puhelin: 0295 020 900 (ma–pe klo 9–16, pvm/mpm)
- Ympäristöasioiden asiakaspalvelu ELY-keskuksen verkkosivuilla

Öljylämmityksen korvaavan lämmitysmuodon valintaan saat teknistä neuvontaa Motivasta. Motivan verkkosivuilta löydät lisätietoja öljylämmityksen vaihdon hyödyistä.

- Sähköposti: kuluttajaneuvonta@motiva.fi
- Puhelin: 09 6122 5150 (ma ja pe klo 9–12).
- www.motiva.fi/oljylammityksen-vaihtajalle

Vuoden käsityötekniikka 2025: Korjaaminen ja kunnostus on välittämistä

Taitoliitto on valinnut vuoden 2025 käsityötekniikaksi korjaamisen ja kunnostuksen. Valinnalla halutaan korostaa käsityötaitojen merkitystä kestäväen kulutuksen edistämisessä ja tuotteiden elinkaaren pidentämisessä. Korjaamisen ja kunnostamisen perustaidot ovat tärkeitä kansalaistaitoja, joita jokaisen olisi hyvä osata. Kun osaamme huolehtia säännöllisesti kenkien huollosta, puisen leikkuulaudan puhdistuksesta ja öljyamisestä, ommella irronneen napin vaatteeseen tai parsia reiän rakkaassa villapaidassa, voimme pienillä toimenpiteillä vaikuttaa näiden arkisten käyttötuotteiden kestävyys- ja käyttöiän jatkamiseen, sen sijaan, että rikki mennyt päätyisi ympäristöä kuormittavaksi jätteeksi

– Kiinnostus korjaustaitoja kohtaan on viime vuosina kasvanut – entistä useampi haluaa kertakäyttökulttuurin sijaan omaksua kestävämpiä tapoja käyttää ja huoltaa omistamiinsa tuotteita, sanoo Taitoliiton toiminnanjohtaja **Minna Hyytiäinen**.

Korjaaminen ja kunnostus ovat taitoja, joita jokaisen kannattaa opetella. Yksinkertaisetkin

korjaustaidot pidentävät esineiden käyttöikää merkittävästi ja vähentävät tarpeetonta kulu- tusta.

Taitoliitossa toivotaan, että teemavuosi in- nostaisi jokaisen suomalaisen opettelemaan vuoden aikana ainakin yhden itselleen uuden korjaamisen taidon, korjaamaan jonkin arkiesi- neen tai korjauttamaan jonkin rikkinäisen esi- neen ammattilaisella.

Käsityöllinen korjaaminen kattaa laajan kir- jon tekniikoita vaatteiden paikkaamisesta huo- nekalujen entisöintiin tai remontointiin. Monis- sa tapauksissa pienet korjaukset onnistuvat kotona perustaidoilla ja -työvälineillä.

Aloittelijallekin opeteltavaksi sopivia korjaus- taitoja ovat esimerkiksi:

- Napin ompelu ja yksinkertaiset parsimistyöt.
- Puuesineiden hionta ja pintakäsittely.
- Pyörän perushuolto ja renkaan paikkaus.
- Kodin tekstiilien kuten verhojen ja tyynyjen korjausompelu tai pienet vaatteiden korjaus- muokkaukset.
- Kenkien huolto.

Vaativammat korjaustyöt edellyttävät am- mattilaisen osaamista. Käsityöalan ammatti- laiset ovat avainasemassa arvokkaiden esinei- den kunnostuksessa ja perinteisten korjaus- tekniikoiden säilyttämisessä. Ammattilaisilla onkin korvaamaton rooli vaativien korjaus- töiden toteuttamisessa. Esimerkiksi vanho- jen huonekalujen entisöinti, vanhan rakennuk- sen remontointi tai vintage-vaatteiden korja- us vaativat syvällistä materiaalien ja tekniikoi- den tuntemusta.

Korjaamisen yhteiskunnallinen merkitys ko- rostuu aikana, jolloin ilmastonmuutos ja luon- nonvarojen kestävä käyttö ovat keskeisiä huo- lenaiheita. Käsityöllinen korjaaminen voi vä- hentää kotitalouksien tarpeetonta kulutusta sekä tukea paikallista käsityöyrittäjyyttä.

Taitoyhdistykset järjestävät vuoden 2025 aikana korjausaiheisia työpajoja ja kursseja ympäri Suomen. Taitoliitto julkaisee verikko- sivuillaan vuoden aikana monia korjaamisen perusohjeita ja vinkkejä. Kurssi- ja tapahtu- makalenteri ja lisätietoja löytyvät osoitteesta www.taito.fi.

Tuuletin on yleinen viilennyslaite, koska se on kevyt ja helppo käyttää. Sen vaikutus perustuu ilman liikkeeseen, eikä se tosiasiaa alenna sisäilman lämpötilaa.

Teksti: Ulla Sirén

Kesän mukana saapuvat hiostavat huolet

Kesän lämpöä odotetaan parhaillaan kuin unelman täyttymystä. On kuitenkin hyvä muistaa, että helle tuo väistämättä mukanaan myös hankaluuksia – ja tietyille ryhmille jopa hengenvaaran.

Kevät ja kesä lähestyvät, ja niiden myötä aika, jolloin helle uhkaa taas nostaa kodin sisälämpötilan yli sietorajan. Hiostavia huolia kannattaa torjua varautumalla ajoissa, sillä keskellä hellekautta apukeinoja voi olla vaikea löytää. Tuolloin laitevalikoimat käyvät myymälöissä nopeasti vähiin, eikä remonttiakaan ehdi enää toteuttaa.

Ensimmäinen tehtävä omakotitalon viilenyksessä onkin miettiä, mitä voi tehdä käyttämättä paljon rahaa ja ylimääräistä energiaa. Pohjolan luonto auttaa tässä osaltaan, sillä öisin lämpötila laskee, ja opettelemalla oikeat tuuletustavat asunnon lämpötilaa voi pudottaa jo muutamalla asteella.

Luontoa säästävät apukeinot

Maalaisjärkikin sanoo, että päiväaikaan, kun auringon paahde on kuumimmillaan, ikkunat kannattaa pitää suljettuina ja auringon puoleiset peitettyinä tummilla verhoilla tai sälekaihtimilla. Tuuletus ja läpiveto järjestetään, kun ilma viilenee hiukan. Pienenkin tuulen ja lyhyen sadekuuron suoma apua kannattaa hyödyntää.

Kuumalla ilmalla on hyvä sulkea kaikki ylimääräiset sähkölaitteet ja välttää esimerkiksi lieden ja sähköuunin pitkäaikaista käyttöä ja saunan lämmittämistä. Lattialämmityksen voi kytkeä pois päältä muualla paitsi kosteissa tiloissa, joissa sen yksi tehtävä on torjua kosteuden pääsyä rakentei-

siin. Kosteiden tilojen lattialämmitys kannattaa sammuttaa kokonaan vain siinä tapauksessa, että tiloja ei käytetä ollenkaan – esimerkiksi kesälomamatkan aikana.

Ikkunoihin asennettavat auringolta suojaavat markiisit ovat myös energiaa kuluttamaton keino säädellä talon sisäilmalämpötilaa. Kuumuuden lisäksi UV-suojatut ja vettä hylkivät markiisit suojaavat talon pintoja ja sisustusta liialta auringon vaikutukselta. Vaihtoehtoja on paljon: nivelvarren avulla liikuteltavat markiisit voidaan asentaa joko ulko- tai sisäpuolelta säädettäväksi, ja eri malleja voi säätää nauhalla, veivillä tai jopa moottorilla. Markiiseja voi teettää mittatilaustyönä vaikka kokonaisen terassin tai lasikuistin suojaksi.

Freepik

Lemmikkieläimet tarvitsevat helteellä viilennystä kuten ihmisetkin.

Tuuletin vai viilennin

Tuuletin on nopein ja edullisin sähköinen laite, jolla helteen tukaluutta voi karkottaa. Tuulettimen teho perustuu siihen, että se saa ilman liikkumaan ja tuntumaan viileältä, vaikka sisälämpötila ei sen vaikutuksesta todellisuudessa laske. Tuulettimen tehoa voi lisätä suuntaamalla tuuletin oikein ja asettamalla sen eteen jotain kylmää ja kosteaa – useimmiten oipaissa tehostimeksi ehdotetaan kulhollista jääpaloja, jäävesipulloa tai märkää pyyheliinaa.

Tuulettimen virittäminen oikeaan asentoon ja pyyhkeiden, pullojen ja kulhojen järjesteleminen sopii lyhytaikaiseen käyttöön, mutta se ei välttämättä ole hyvä ratkaisu esimerkiksi vanhuksen kodissa, missä kuumuus voi vaivata suurimman osan kesää.

Ilman viilennin eli siirrettävä ilmanvaihtolaite alentaa oikeasti huoneen lämpötilaa ja poistaa siitä kosteutta. Se puhaltaa lämmintä ilmaa ulos talosta ikkunaan asetettavan poistoilmaputken kautta. Laite vie jonkin verran tilaa, ja jotkut niistä ovat melko äänekkäitä, joten käyttäminen yöllä voi olla häiritsevää. Viilennin sopii myös iäkkään ihmisen kotiin, koska on se on tuulettimia tehokkaampi ja asennuksen jälkeen helppo käyttää. Laite voidaan huoltaa ja siirtää pois kuumien ilmojen loputtua.

Luottoapuri kesät talvet

Ilmalämpöpumppu, tarkemmin sanottuna ilma-ilmalämpöpumppu, on tuttu tehokas tapa alentaa huonelämpötilaa kesällä vastaavalla tavalla, kuin lämmittää sitä talvella. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ul-

Aurinkosuojat

Markiisit, kaihtimet, lamellit ja screenit

Asiantuntijalta
Honkilahdelta
omalta verstaalta
mittatilauksena
myös asennettuna!

Kaihdin Katariina Oy
Vahenkuja 33, Honkilahti
Puh. 02 866 9731

kaihdinkatariina.fi
Kotisivuilla nyt paljon malleja!

ILMALÄMPÖPUMPUT

KODINKONEHUOLTO JA KORJAUS

SUURTALOUSLAITTEIDEN MYYNTI, ASENNUS, HUOLTO JA KORJAUS

VALTUUTETTU MYYNTI JA ASENNUS

LÄNSI-SUOMEN KODINKONEHUOLTO OY

Teollisuuskatu 1, Rauma | Puh. (02) 8226 301

MAINOSTAJA,
varaa näkyvyytesi
Omakotilehtiin
verkkokaupasta.

<https://mediapotentia.mediani.fi>

MEDIANI

koilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää sen ulos. Yksi ilmalämpöpumppu ei pysty jäähdyttämään kaksi- tai useampikerroksista taloa, vaan joka kerrokseen tarvitaan oma laite.

Ilmalämpöpumppu on energiaa kuluttava jäähdytysratkaisu, mutta ympärivuotisessa käytössä sen lasketaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowattituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa melkein millaiseen tahansa omakotitaloon. Asennuksineen laite maksaa noin 1500 eurosta eurosta 3000 euroon riippuen muun muassa pumpun tehosta ja lämmitettävän tilan koosta. Asennukseen tarvitaan aina alan ammattilainen, ja ilmalämpöpumppu vaatii myös säännöllistä huoltoa pysyäkseen toimivana ja turvallisena.

Viilennys kuuluu kaikille

Lemmikkieläimet kärsivät kuumasta sisäilmasta kuten ihmisetkin. Kodin viilennystä suunniteltaessa pitäisikin ottaa huomioon lemmikkien hyvinvointi siinä missä ihmisasukkaidenkin. Kissojen ja koirien ruumiinlämmön säätely on erilaista kuin ihmisten, sillä ne eivät hikoile muuten kuin tassujensa kautta ja koirat lisäksi läähättämällä.

Koirille myydään tarkoitusta varten suunniteltuja viilennyspatjoja, mutta sellaisen voi tehdä itsekin vaikka kastelemalla ja pakastamalla pyyhkeen makuualustaksi tai laittamalla koiran oman makuualustan alle kylmälaukun kylmäpatruunoita. Ulkona oleskelevalla koiralla pitäisi aina olla jokin varjainen ja vilpoisa paikka tarhassaan, viilennetty koppi tai mahdollisuus päästä sisälle asuntoon, mikäli se on ulkoilmaa viileämpi.

Kissat useimmiten rakastavat lämmintä, mutta liika kuumuus on vaarallista niillekin, joten kissan pitäisi aina päästä siirtymään viileään paikkaan, kun se sitä haluaa. Kaikille lemmikkieläimille on kuumalla ilmalla oltava aina tarjolla raikasta viileää juomavettä.

Aurinkosähköjärjestelmän hankinta

Aurinkoinen kesä houkuttaa pohtimaan aurinkosähköjärjestelmän hankkimista. Järjestelmän hankinnan ja käytön kannattavuuteen vaikuttavat kuitenkin muun muassa sen mitoitus ja hinta, kulutuspaikan sähkönhinta, auringon säteilymäärä ja paneelien asennus.

Ennen aurinkopaneelien hankintaa rakennuksen katemateriaali kannattaa analysoida ja tarpeen mukaan vaihtaa, sillä paneelit eivät itsessään toimi katemateriaalina eivätkä varmista katon tiiviyttä. Lisäksi ne vaativat usein runsaasti tilaa. Asennus kannattaa tehdä siten, että paneeleille tulevat varjostukset saadaan minimoitua.

Järjestelmä kannattaa myös mitoittaa siten, että suuri osa aurinkosähköstä saadaan käytettyä itse, koska sähköverkkoon myytävästä ylijäämäsähköstä saa merkittävästi pienemmän taloudellisen hyödyn. Tuotetun sähkön omakäyttöosuutta voidaan kasvattaa ajoittamalla sähkönkulutusta aurinkoiseen aikaan.

Lähde: www.motiva.fi

Maaviilennys, mitä se tarkoittaa?

Maaviilennys, lattiaviilennys – termit kuulostavat ihan uusilta. Senhän pitäisi olla maalämpö ja lattialämmitys.

Maaviilennys onkin kuin maalämmitys nurin päin. Siinä lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin sekä huoneilman lämmittäjänä että jäähdyttäjänä. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee. Taloyhtiöissä voidaan toimia esimerkiksi niin, että laitteisto rakennetaan koko yhtiön yhteiseksi, mutta jokainen osakas hankkii itse asuntokohtaisen puhallinkonvektorin.

Maaviilennys on ehkä muita viilennystapoja huonommin tunnettu, mutta se on tehokas ja melko vähän energiaa kuluttava vaihtoehto, jos on valmis toteuttamaan sen vaatimaan remontin. Kun laitteisto on kerran rakennettu, se on ja pysyy.

Maaviilennyksen periaatteena on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syvällä kalloperässä olevista kaivoista ja johtaa huoneilmassa lämmentyneen nesteen takaisin maan alle jäähtymään. Huoneilmaa viilentävä aine kylmenee siis luonnon keinoin ilman ylimääräistä energian käyttöä. Sähköä koko prosessiin kuluu sen verran, kuin nestettä kuljettava kiertovesipumppu tarvitsee.

Lattiaviilennys toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoa kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta maaviilennys ei poista kosteutta huoneilmasta.

Lattia viilentää kesätöikseen

Lattiaviilennys on siis mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat – muille lattiatyypeille sitä ei suositella. Tosin vanha laitteisto voi vaatia päivittämistä ja osittain uusimista, ennen kuin se saadaan toimimaan viilentimenä. Erityisesti lattiaviilennyksen mahdollisuutta kannattaa hyödyntää rakenteilla olevissa omakotitaloissa, joihin on tulossa vesikiertoinen lattialämmitys. Alkuinvestointi ei ole kummassakaan tapauksessa kovin suuri, koska tarvittava putkisto on valmiina olemassa.

Yleensä omakotitalojen lattialämmityksen runkolinja on yksi ja sama koko rakennuksessa. Joskus talon toisissa osissa on tarve viilennykseen samaan aikaan kuin toisissa, kuten märkätiloissa, pitäisi pitää lattialämmitys päällä. Siinä tapauksessa eri vyöhykkeille tarvitaan eri runkolinjat.

Tavallisimmin lattialämmitys ja -viilennys toteutetaan kuitenkin yhteisillä runkolinjoilla koko rakennuksessa ja ensisijaisesti lämmityksen ehdoilla. Jos tarvitaan erityisen tehokas viilennys, tehoa voidaan kasvattaa esimerkiksi tihentämällä putkien asennusväliä.

Teknologiajohtaja **Juhani Hyvärinen** Taltekasta kertoo, että ihmiset ovat joskus tyytymättömiä, kun jäädystyslaitteisto ei alennakaan sisälämpötilaa odotusten mukaisesti. Laitteisto on silloin mitoitettu viilentämään mutta ei varsinaisesti jäähdyttämään.

– Usein viilennyskin riittää: jos huippulämpötilasta, vaikka 28 astetta, saa leikattua pois kolme astetta, lämpötila riittää usein hyvään uneen kesällä. Jos haluaa saavuttaa aina esimerkiksi 23 asteen lämpötilan, laitteisto pitää mitoittaa alusta lähtien riittävän tehokkaaksi, mikä vaatii hyvää suunnittelua, Hyvärinen muistuttaa.

Lähde: Jäähdytystehon mitoitusopas, www.talotekniikkainfo.fi

Asiantuntija: Juhani Hyvärinen, teknologiajohtaja, Talotekninen teollisuus ja kauppa ry ■

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Hometaloriitojen erityispiirteet

Hometalo-ongelmat voivat olla erittäin raskaita niin henkisesti kuin taloudellisestikin. On myös tavallista, että erilaisia terveyshaittoja ilmenee. Talo voi pahimmassa tapauksessa osoittautua asumiskelvottomaksi, jolloin ostaja saattaa joutua maksamaan kahden asunnon kulut. Mikäli vastuukysymyksistä syntyy erimielisyyksiä, riidat voivat kestää pitkään ja tulla kalliiksi.

Hometalo ei ole juridinen termi, mutta sitä voidaan käyttää kuvaamaan rakennusta, jossa on asumisterveysasetuksen (545/2015) 20 §:n toimenpiderajat ylittäviä mikrobivaurioita. Mikrobivauriotilanteissa rakennuksen omistajan tulee ryhtyä selvittämään asianmukaisin tutkimusmenetelmin mikrobien laadua ja laajuutta sekä mahdollista altistumisriskiä rakennuksen käyttäjille. Talokauppatilanteissa nousee väistämättä esiin kysymys, kummalle osapuolelle korjauskustannukset lankeavat.

Hometaloriidat kuuluvat lähes poikkeuksetta salaisiin eli piileviin virheisiin, jolloin sekä myyjä että ostaja ovat olleet kaupantekohetkellä tietämättömiä mikrobivaurioista. Myyjä saattaa usein vedota siihen, että ostaja on laiminlyönyt erityisen ennakkotarkastusvelvollisuutensa eli ryhtyä erityisiin tutkimuksiin kohteessa ennen kauppaa. Olennainen näyttö tässä tilanteessa on yleensä kuntotarkastusraportti, jossa on ehkä nostettu esiin talon riskirakenteita ja lisätutkimustarpeita. Mikäli ostaja on laiminlyönyt veloitteensa, myyjä ei ole vastuussa virheestä. Käytännön tapaukset ovat hyvin monenlaisia ja on tapauskohtaista, miten vastuita arvioidaan kussakin tilanteessa.

Virheen yleisin seuraus on hinnanalennus: sovitusta kauppahinnasta vähennetään virheellisen kiinteistön arvo kaupantekohetkellä. Olennaisen virheen kohdalla ostaja voi myös vaatia kaupan purkua. Kaupan purun osalta täytyy huomioda, että taloa ei voi alkaa korjaamaan. Ostajan täytyy varautua palautta-

maan talo takaisin myyjälle. Toisaalta korjaamiseen tarvittavia varoja ei usein olekaan, mikäli talo on asumiskelvoton ja ostaja joutuu maksamaan samaan aikaan sijaisasumiskuluja sekä asuntolainaa.

Virheeseen vetoavan eli ostajan täytyy selvittää virheen laatu ja laajuus erilaisin rakennusteknisiin tutkimuksiin, mikä maksaa tyypillisesti tuhansia ja jopa yli 10 000 euroa. On hyvä huomioda, että alan sääntelemättömyyden vuoksi rakennusteknisiä tutkimuksia voi tarjota käytännössä kuka tahansa, joten palveluntarjoajan koulutuksen, työkokemuksen ja sertifikaattien tarkistaminen on erityisen tärkeää ennen tutkimusten tilaamista.

Hometaloriitojen selvittäminen oikeusteilse voi kestää vuosia. Edes myönteinen tuomio ei välttämättä helpota tilannetta, sillä täytäntöönpanon voi estää myyjän maksukyvyttömyys, jolloin pahimmassa tapauksessa ostaja ei saa juuri mitään. Epävarmuutta voi hallita ainakin osittain hakemalla tuomioistuimesta turvaamistoimea eli käytännössä takavarikkoa. Mikäli myyjän maksukyvyystä herää epäilyksiä, ostajan on turvallisempaa vaatia hinnanalennusta kaupan purun sijaan. Purku-vaatimuksen voitto ei tarkoita käytännössä mitään, mikäli myyjä ei pysty palauttamaan kauppahintaa. Hinnanalennusta sitä vastoin voi tulla pikkuhiljaa ulosoton kautta ja ostaja voi ryhtyä toimenpiteisiin korjaamalla taloa tai myymällä sen eteenpäin.

Riidan sopiminen joko osapuolten kesken tai tuomioistuinsovittelun kautta on yleinen tapa ratkaista tilanne homeongelmatapauksissa. Kun riidan lopputulos on epävarma ja intressit suuret puolin ja toisin, sovittelun edut korostuvat. Tuomioistuinsovittelun onnistumisprosentti on hyvä ja etenkin hometaloriidoissa sovinnolle on hyvät mahdollisuudet. Molempien osapuolten näkökulmasta tilanne on tragedia ja mitä nopeammin ja edullisemmin asia ratkeaa, sen parempi.

Teksti: Elina Salmi

Salaojitus pitää talon jalat kuivina

Salaojajärjestelmän tarkoitus on huolehtia siitä, ettei maaperästä pääse rakennukseen kosteutta. Jos kellarikerroksen seinät ovat kosteat, voi epäillä, ettei järjestelmä toimi kunnolla. Mikä silloin avuksi?

Salaojan oikea toiminta on rakennuksen ja siinä asuvien ihmisten hyvinvoinnin kannalta kriittisen tärkeää, muistuttaa erityisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen** LVI-Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Salaojilla kuivatetaan maata talon ympärillä. Jos salaojajärjestelmä ei toimi kunnolla tai sitä ei ole lainkaan, voi kosteus aiheuttaa helposti ongelmia talon rakenteissa tai sisäilmassa.

Salaojajärjestelmän tarkoitus on ohjata maassa oleva vesi pois perustusten luota. Se myös varmistaa tarvittaessa sen, ettei pohjavesi pääse nousemaan liian lähelle alapohjaa. Oikein asennetun ja huolletun salaojaputkiston tekninen käyttöikä on noin 30–40 vuotta.

Salaojitus tehdään rakennuksen ympärille siten, että maahan asennetaan ohuehko, pehmeästä muovista tehty putki, jossa on pieniä reikiä. Maaperästä tuleva vesi pääsee putkeen ja valuu

sitä pitkin perusvesikaivoon. Talon nurkilla on – tai pitäisi olla – salaojakaivot, joiden kautta voi myös tarkastaa putkiston toimintaa ja puhdistaa sitä. Järjestelmästä vesi valuu perusvesikaivoon ja siitä joko avo-ojaan tai kunnan sadevesiviemäriin.

Salaojan tukkeutumista ei välttämättä huomaa

Vanhemmista taloista salaojitus tai vähintäänkin tarkastuskaivot saattavat puuttua kokonaan. Salaojitus on myös voinut aikojen saatossa tukkeutua käyttökelvottomaksi. Putkia ei välttämättä ole aikanaan suojattu niin, etteivät kasvien juuret tai hienojakoinen savi tai hiesu pääsisi putkeen. Putkeen päässyt hienojakoinen aines kovettuu kuivuessaan putken seinämiin eikä sitä

saa sieltä pois millään järkevällä konstilla.

– Hankaluus on usein siinä, ettei salaojan toimimattomuutta välttämättä huomata helposti, koska siitä ei aiheudu tulvia tai vastaavia pihamaalte. Kosteutta ilmaantuu rakenteisiin, mutta tilanne ei muutu mitenkään dramaattisesti. Jos esimerkiksi astianpesukoneen letku pokahtaa, niin tilanne huomataan heti, toteaa Mäkinen.

– Jos maaperä on kosteaa ja kellarin sisäseinissä on kosteutta, voi perustellusti epäillä, ettei salaojitus toimi. Jos järjestelmässä on tarkastuskaivot, on salaojituksen tarkastaminen onneksi hyvin yksinkertaista. Kaivoon kaadetaan pari ämpärillistä vettä ja jos vesi jää sinne makamaan, on putkisto todennäköisesti tukossa. Jos taas kaivoja ei ole lainkaan, niin kaivaisin putkiston esiin jostakin kohdasta ja tutkisin kunnon.

Salaojaremonttiin tarvitaan
kaivinkone ja osaava putkiurakoitsija

Kun salaoja tukkeutuu eikä enää vedä kunnolla, on se uusittava. Silloin koko talon ympäristö kaivetaan auki niin syvälle, että putkisto voidaan asentaa talon anturan alapuolelle. Ei paljoakaan auta, jos salaoja kulkee kellarikerroksen puolivälissä, koska silloin vettä kertyy putken alle ja sieltä se voi pyrkiä kellariin sisälle.

Jos talossa on käyttökorkea kellari, niin kaivettavaa riittää hyvinkin 2,5–3 metriä, jopa enemmän. Jos taas talossa on pelkkä sokkeli, niin silloin putken asennussyvyys on hyvässä lykyssä alle metri. Olennaista kuitenkin on, että hartiavoimin ja lapion kanssa ei kaivantoa kannata yrittää tehdä. Paikalle tarvitaan siis vähintään pieni kaivuri ja alan ammattilainen.

Lisäksi urakkaan pitää saada asiansa osaava putkiurakoitsija. Häntä tarvitaan tekemään kaadot oikein, jotta uusittu putkisto sitten todella toimii. Samalla voi saada hyviä vinkkejä siitä, onko alueella esimerkiksi radonia ja tarvitaanko erillistä putkistoa tuulettamaan se pois talon läheltä. Myös kunnan rakennusvalvonta osaa siinä asiassa auttaa.

Kun kaivanto on tehty ja kaadot kunnossa, asennetaan putkisto ja tarkastuskaivot. On tärkeää, että putket suojataan suodatinkankaalla, ettei niihin pääse kasvamaan juuristoja tai valu hienojakoista ainesta. Lopuksi kaivanto täytetään hyvin vettä läpäisevällä maa-aineksella.

Jos itsellä ei ole tiedossa hyvää ja työnsä rei- ➤

KIVIASENNUKSET

- BETONI- JA LUONNONKIVITYÖT
- KIVIMUURIT
- PORRASTYÖT JA SEINÄVERHOILU

Asennuskivi Oy

0400 322 741 | www.asennuskivi.fi

Kaivuu - louhinta

P. & R. Peltola Oy

Pertti 0500 591 697

Raimo 0500 590 049

TEHOKAS,
NUOREKAS JA
OSAAVA TIIMI.

NYKYAIKAISET
VÄLINEET JA
KALUSTO.

PIHATYÖT JA MAISEMOINTI

Pihan korkomittaus, tasoitus, pengerrykset ja tiet

MAARAKENNUSTYÖT

Salaojat, tukiseinät, kaivuu ja täyttötöyt

MYÖS VUOKRALLE

Kalustoa myös vuokralle, sekä kuljettajalla että ilman

MAANRAKENNUS
OIKARI

050 500 4478 • info@maanrakennusoikari.fi

www.maanrakennusoikari.com

- Maanrakennus
- Pihat ja puutarhat
- Salaojat ym.

**Koneurakointi
Yli-Hemminki Oy**
0400 128 001
leo.yli@pp.inet.fi

On tärkeää, että putket suojataan suodatinkankaalla, ettei niihin pääse kasvamaan juuristoja tai valu hienojakoista ainesta.

lusti hinnoittelevaa maansiirto- ja putkiurakoitsijaa, kannattaa pyytää muutamalta tarjoukset. Silloin saa vertailukelpoista tietoa urakan hinnasta ja voi valita mieleisensä.

Samalla kaivamisella lisäeristys kellarin ulkoseiniin

Jos salaojan joutuu uusimaan, kannattaa tietysti samalla uusaa kellarin tai sokkelin ulkopuolinen eristys. Ulkoseinässä voi hyvinkin olla vanhastaan jokin taatonaikaista tervapahvia, jonka parasta ennen-päivä oli jo 80-luvulla.

Kellarin seinään asennetaan vähintään patolevy suojaamaan rakennetta. Myös lämpöeristystä voi lisätä. Markkinoilla on esimerkiksi kellarin ulkoseinään tarkoitettu eristelevy, joka on yhtäaikaa sekä patolevy että lämpöeriste.

Jos on epäselvää, tarvitaanko maaperästä tai muusta syystä riippuen vielä esimerkiksi bitumisevely, kannattaa keskustella asiasta kunnan rakennusvalvonnan tai paikkakunnan olot tuntevan, osaan ammattilaisen kanssa. Koska keskivertoasujalle salaojaremontti tulee seuraavan kerran vastaan toivon mukaan vasta kymmenien vuosien kuluttua, ei remonttia tehdessä kannata ylettömästi pihistellä. Vähän kalliimpi, mutta samalla laadukkaampi materiaali on pitkässä juoksussa yleensä hintansa väärti eikä ero päivää kohti laskien tule olemaan edes sentin osia.

Kellarikerroksen ilmanvaihto kuntoon

Vanhemmissa ja erityisesti rintamamiestaloissa on monesti kellari, jota ei ole alun perin tarkoitettu asuinkäyttöön. Kun ne on sitten vuosien kuluessa hyödynnetty asuin- tai harrastetilana tai kellariin on rakennettu vaikkapa sauna, on tilan käyttötarkoitus muuttunut.

– Kellarikerroksen ilmanvaihtoa pitää tarkastella osana koko rakennusta ja kokonaisuutta. Silloin on selvää, että kellarikerroksen ilmanvaihdon pitäisi olla yhtä lailla suunniteltu kuin se muukin talo – kyse on kuitenkin sisäilmasta ja sitä kautta asukkaiden terveydestä, sanoo erityisasiantuntija Juha-Ville Mäkinen LVI Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Kellarin käyttökin vaikuttaa asiaan eli onko se aidosti asuinkäytössä vai onko siellä esimerkiksi teknisiä tiloja tai sauna.

Alun perin kellari on virallisesti voinut olla tuulettuva alapohja, jossa on korkeutta ja jonne on huoltoluukku. Koska se ”huoltoluukku” on sattunut olemaan täyskorkea ovi ja kellariin johtaa valmiiksi portaat, niin sinne on innostuttu tekemään ”man cave”-tyyppinen viihtymistila. Niissä tilanteissa kellarin ilmanvaihtoa ei ole kukaan koskaan ihmeemmin suunnitellut.

Ilmanvaihtotöihin tarvitaan usein rakennuslupa

Ilmanvaihtoon liittyvät muutostyöt edellyttävät hyvin usein rakennuslupan. Jos tehdään riittävän suuri tai ratkaisevan kokoinen korjaustoimenpide, niin sille on haettava lupa. Silloin ilmanvaihto pitää suunnitella, toteuttaa ja hyväksyttää voimassa olevan asetuksen mukaisesti. Töillä pitää olla nimetty suunnittelija, joka hyväksyttää mitoitukset rakennusvalvonnassa niin, että kaikki tulee varmasti tehtyä oikein.

– Kellarin ilmanvaihto voidaan rakentaa tai korjata omana osanaan. Useasti saatetaan joutua rakentamaan ilmanvaihtokanavistoa tai koneellinen ilmanvaihto. Molemmat on toki täysin mahdollista rakentaa olemassaoleviin tiloihin.

– Kannattaa tietysti käydä keskustelu paikallisen rakennusvalvonnan kanssa, pitääkö koko talon ilmanvaihdon tehdä samassa yhteydessä jotakin.

Korvausilmareittien oltava kunnossa

Jälkikäteen rakennetut saunatilat muodostavat oman haasteensa, jos saunaa rakennettaessa ei ole tajuttu, että ilman pitäisi sielläkin vaihtua. Yksi pelastus on, jos saunaan on asennettu puukiuas. Sille on pitänyt rakentaa hormi ja sen kautta kylpemisen aiheuttama kosteus poistuu rivakasti.

Jos on ostamassa kyseisenlaista taloa, ei koskaan voi olla varma siitäkään, onko vedeneristykset tehty oikein ja ovatko ne kunnossa. Kannattaa siis varautua siihen, että niitä joutuu uusimaan.

Vanhemmissa taloissa on useimmiten painovoimainen ilmanvaihto. Jotta se toimisi oikein, on oleellista, että korvausilmareitit ovat kunnossa. Valitettavasti ne on joskus vanhoissa taloissa ymmärtämättömästi tukittu ja siitä voi aiheutua sisäilmaongelmia. Taloon myös syntyy helposti se kuuluisa ”mummolan haju”.

On siis ehdottoman tärkeää, että korvausilma-aukot ovat kunnossa. Jos ne on joko tapetoitu piiloon tai tukittu vanhoilla villasukilla – sellaistaakin on nähty – pitää ne tietysti ottaa esiin pikimmiten. Se on hyvä teko talolle ja omalle hengitysilmalle. Jos ei itse ole varma asioiden toimivuudesta, on hyvä pyytää ammattilaista tarkastamaan asia ja neuvomaan tarvittaessa. ■

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja oli Euroopan parlamentin
jäsen vuosina 2008–2024 ja
nousee varasijalta parlamenttiin
10. vaalikaudelle.

Rakennukset on suunniteltava
kestämään tulevaisuutta

Rakennusala on uusien haasteiden edessä, sillä rakennuskantamme on kestävä nykyisten olosuhteiden lisäksi myös tulevaisuuden muuttuvia olosuhteita. Niinpä meidän on huomioitava rakentamisessa ja rakennuskantamme remontoimisessa muuttuva ilmasto, kuten lämpötilojen heilahdukset, sademäärien muutokset ja sään ääriolosuhteiden yleistyminen. Rakennuskantamme on tulevaisuudessa kestävä lumisten talvien lisäksi esimerkiksi yhä voimakkaampia helleaaltoja, tulvia ja myrskyjä.

Vuosi 2024 oli maapallon tähänastisen mittaushistorian kuumin vuosi. Viime vuonna maailman keskilämpötila ylitti jopa Pariisin ilmastositoumuksessa sovitun 1,5 asteen rajan ensimmäistä kertaa. On kuitenkin myös hyvä muistaa, että Suomessa ilmasto lämpenee noin tuplasti maailman keskilämpötilaan verrattuna, minkä vuoksi meidän on varauduttava yhä suurempiin muutoksiin. Viime vuonna Lyly-myrsky toi Suomeen hirmumyrskyn ensimmäistä kertaa mittaushistoriamme. Ilmaston lämmetessä hirmumyrskyjen mahdollisuus myös meillä Suomessa kasvaa.

Sään ääri-ilmiöt kuluttavat rakennuksia, mikä lisää rakennusten ja infrastruktuurin huoltotarvetta. Suunnittelemalla rakennukset kestämaan myös tulevaisuuden voimistuneita sään ääriolosuhteita, voimme vähentää rakennusten jatkuvaa huoltamista sekä taata terveelliset ja turvalliset olosuhteet rakennusten käyttäjille. Esimerkiksi sateiden, kosteuden ja tulvien lisääntyessä myös kosteusvauriot rakennuksissa lisääntyvät, mikä voi vaikuttaa suoraan myös ihmisten terveyteen esimerkiksi hengitystieoireiden muodossa.

Rakentamisessa meidän on huomioitava talven pakkasten aikaisen lämmityksen lisäksi myös yhä pahenevat helleaallot. Suomessa rakennuskantamme on suunniteltu ensisijaisesti kestämaan pauk-

kupakkasia ja varastoimaan lämpöä, mikä on jo viime vuosien aikana tuottanut erityisesti ikäihmisille vaarallisia olosuhteita kesän kuumimpina viikkoina. Rakentamisessa tuleekin hyödyntää yhä enemmän passiivista rakentamista, jossa sekä talven hukkalämpöongelmaan, että kesän ylikuumenemisongelmaan pyritään löytämään tehokkaita ratkaisuja. Ratkaisut perustuvat muun muassa rakennusten pintojen ja materiaalien lämmön varastointiin sekä rakennusten sijoitteluun.

Myös jo olemassa oleva rakennuskantamme on remontoitava kestämaan paremmin tulevaisuuden olosuhteita. Tämän lisäksi rakennuskantamme on remontoitava energiatehokkaiksi. Rakennuskantamme energiaremontoinnilla voimme myös hillitä ilmastomuutosta, sillä rakentaminen ja rakennukset vastaavat noin 40 prosenttia tuottamistamme hiilidioksidipäästöistä.

Itse rakennusten lisäksi myös laajemmin kaupunkiympäristössä ja -suunnittelussa on huomioitava vahvemmin muuttuva ilmasto. Viherrakentamisella sekä tulvariskit ja hulevesiriskit huomioivalla kaupunkisuunnittelulla, voimme ennaltaehkäistä sään ääri-ilmiöiden, kuten myrskyjen ja tulvien vaikutuksia rakennuksiimme.

Rakentamisessa kyse ei ole vain talojen pystyttämisestä vaan rakennukset toimivat myös meidän koteina. Kalifornian laajojen maastopalojen vuoksi kymmenet tuhannet ihmiset ovat menettäneet kotinsa. Potentiaaliseen kodin menettämisen pelkoon on meidän kaikkien helppo samaistua. Nämä voivat vaikuttaa myös vakuutusmaksuihin, mikäli varautumista ei ole tehty.

Ilmastomuutoksen edetessä meidän on varmistettava, että rakennuksemme ja asuinalueemme kestäisivät mahdollisimman hyvin myös niitä tulevaisuuden olosuhteita.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kesästä kaikki irti

Mikä on kesän paras paikka viihtymiseen? Tietysti oma piha! Tulevana kesänä lekotellaan lepotuolissa auringonpaisteessa ja nautitaan aamukahvit terassilla keskellä kukkaloistoa. Mukaan mahtuu myös yhteisiä pihapelejä ja illan kiireettömiä grillaushetkiä.

Kun kesä on lyhyt ja säiltään vaihteleva, aurinkoisista päivistä ja leudoista illoista halutaan ottaa irti sitäkin enemmän. Ja se myös näkyy, kun katsoo kotipihoille: laajoilta terasseilta saattaa löytyä jo sisätiloihin verrattavia oleskeluryhmiä, hyvin varusteltuja kesäkeittiöitä, tunnelmaa tuovia ulkotulia ja muita mukavuuksia.

Pihoilta toivotaan monipuolisia oleskelumahdollisuuksia sekä arkea hyödyttäviä tiloja ja toimintoja, toteaa myös hortonomi AMK, rakennusarkkitehti **Jenna Pelttari**. Vaikka tiivistyvissä kaupungeissa pienet tontit ovat tyyppillisiä, niillekin halutaan hänen mukaansa mahdollistaa mahdollisimman paljon.

– Toiveet ja tarpeet ovat toki erilai-

sia asukkaista riippuen. Lapsiperheet toivovat avointa leikkitilaa ja tallesta kestäviä kasveja etenkin jos leikki-paikkaa ei ole aivan lähellä.

Koronapandemian jälkeen pihatöveissa ovat Pelttarin mukaan korostuneet mahdollisuudet etätyöskentelyyn omalla pihalla, mutta myös työpäivien aikaisten taukojen viettäminen ja työstä palautuminen.

– Katetut ja lasitetut terassit ovat monen toiveissa. Ja vastaavathan ne hyvin toiveisiin asuintilojen laajentamisesta kohti ulkotiloja, hän lisää.

Lisäksi terassikautta pidennetään esimerkiksi lasitetuilla terasseilla ja erillisillä kesähuoneilla. Terasseihin yhdistetyt uima- ja porealtaat tuovat arkeen puolestaan luksusta ja lisää-

vät hyvinvointia.

Pihalla kokkaaminen on monipuolistunut

Ruokailu ja ruuan laittaminen ulkona ovat olennainen osa Suomen kesää. Pelttari toteaa grillin kuuluvan lähes jokaiseen pihaan, mutta siihen ruuanlaittopisteiden yhteneväisyydet jäävätkin.

– Toisille riittää oman perheen pääluvun mukaan mitoitettu ruokapöytä, kun taas toiset toivovat suunniteltua tilaa myös vieraiden kestitsemiseen.

Kirjo näkyy hänen mukaansa myös siinä, millaisia ruuanlaittotoimintoja pihalle halutaan toteuttaa. Toiset toi-

vovat hyvinkin kattavasti varusteltua kesäkeittiötä josta löytyy säänsuojaa, vesipiste ja sähköt, laskutasoja, pizauuni, savustin ja muutama erilainen grilli.

– Toisille taas riittää grilli, joka on integroitu kivasti osaksi muuta pihaa ja maisemoitu esimerkiksi säleikköseinällä tai valjastettu osaksi baari-pöytää.

Pelttari kertoo nuotiopaikkojen ja ulkotulien tulleen myös osaksi yhä useampaa omakotitalon pihaa.

– Niitä toivotaan osin perinteiseen makkaranpaistoon mutta myöskin laajempaan ruuanlaittoon.

Nuotiopaikka voi olla luonnonkivistä kasattu, matala ja maanvarainen tai esimerkiksi korkeampi, jalal-

Puut tuovat pihalle kaivattua auringonsuojaa

Pidempien hellejaksojen yleistyminen kasvattaa myös auringonsuojan tarvetta pihaille. Jenna Pelttari harmittelee monien asiakkaiden kuitenkin yhä kokevan puut enemmän roskaavaksi riesaksi kuin iloksi ja hyödyksi.

– On tyypillistä, että uudiskohteet sijaitsevat asuinalueilla, jotka on perustettu pelolle tai vastaavasti ovat olleet joskus puustoista aluetta, mutta kaikki puut on kaadettu helpomman rakennettavuuden vuoksi.

Hän toteaa näiden avointen asuinalueiden olevan hel-lekausilla usein läkähdyttävän kuumia ja toisaalta äärimmäisen tuulia.

– Puut olisivat avainasemassa luomassa viileämpää mikroilmastoa ja tuomaan suojaa. Lisäksi koen puiden tuovan korvaamattoman liisan viihtyisyyden kokemi-seen.

Onneksi valoa on näkyvis-sä tunnelin päässä. Peltta-

ri kertoo, että uusien asuin-alueiden kaavamääräyksis-sä huomioidaan usein pui-den tarpeellisuus. Se näkyy suoraan määräyksinä puiden määrissä.

– Myös uusi sääntö ”3-30-300” on osaltaan avuksi varmistamaan riittävää kaupun-kivihreän määrää, hän kiittelee.

Säännön mukaan jokaises-ta asunnosta pitäisi näkyä vähintään kolme puuta, kau-punginosan latvuspeittävy-yden pitäisi olla vähintään 30 % ja lähimmälle viheralueelle pitäisi olla matkaa enintään 300 metriä.

Haastateltava toimii yrit-täjänä riihimäkeläisessä Pi-haus Oy:ssa, jonka toimialaa ovat pihojen ja viheralueiden suunnittelu-, rakentamis- ja hoito- sekä kunnossapitopal-velut. Pihaus Oy on Maise-masuunnittelijat ry:n sekä Vi-her- ja ympäristörakentajat ry:n jäsenyritys.

linen rakennelma, jonka keskellä on paikka tulelle ja ympärillä ruo-anlaittoon soveltuvat paistotasot.

Terassit olennainen osa pihalla viihtymistä

Pelttari toteaa terassien olevan oleellinen osa pihoja ja niillä oles-kelua. Lähtökohtaisesti ne miel-letään puusta valmistetuiksi ja si-jaitsevan olohuoneen oven välittö-mässä läheisyydessä.

Todella usein talopakettien mu-kana tulevat terassit ovat liian pie-niä niille kaikille toiminnoille, joi-ta terasseille halutaan sijoitetta-vaksi, hän huomauttaa.

– Terasseille toivotaan sijoitet-tavaksi ruokapöydät sekä sohva-kalustot ja usein myös porealtaat. Moni asiakas toivoo yhdessä ta-sossa olevaa ja isoa terassia, joka lisäksi kiertää taloa ovelta ovelle.

Oman kokemuksensa pohjalta Pelttari kuitenkin ehdottaisi itse usein monimuotoisempaa toteu-tusta.

– Terassit ovat usein kalleimpia pihan rakenteista, joten suunnit-telen terassit siten, ettei niissä ole hukkaneliöitä, vaan jokainen neliö hyödyntää joko suunniteltua oles-kelua tai muuta toimintoa tai toi-mii välttämättömänä kulkutilana.

Puun sijaan terassi voikin olla esimerkiksi kivistä valmistettu ja

useassa eri tasossa. Omissa suun-nitelmissaan Pelttari kertoo jaka-vansa mielellään oleskelualueet erilaisiin tiloihin, joita erottaa sit-ten toisistaan tasoeroilla tai rajaa-villa rakenteilla kuten seinämillä tai istutusalueilla.

Kasvien leviäminen ja hoidon tarve huolettavat

Kasvillisuus luo pihan tunnelman, painottaa Pelttari. Hän kuvailee kasvien olevan ikään kuin pihan vaatteet, jotka vaihtavat muoto-aan vuodenajan mukaan ja joiden avulla voidaan ilmentää omaa tyy-liä. Sen mukaisesti kasvillisuus ja-kaakin myös paljon mielipiteitä:

– Joillain asiakkailla on pitkä lis-ta kasveista, joita haluavat tai mitä eivät missään nimessä halua pi-halleen, hän kertoo.

– Kestosuosikkeja vuodesta toi-seen ovat perinteiset pionit, hor-tensiat ja syreenit. Inhokkeina tun-tuu usein olevan keltaiset kukat, ”mummolan” perinneperennat, piikikkäät pensaat sekä voimakas-tuoksuiset kasvit.

Pelttari toteaa asiakkaiden ole-van tänä päivänä myös yhä use-ammin valveutuneita. Esimerkiksi kasvien hallitsematon leviäminen luontoon ja hoidon tarve huoles-tuttavat useita. Monet ovat myös

PIDENNÄ TERASSI-KAUTTA EURAN LASIN LASITUSRATKAISUILLA!

EURAN LASI AY

jyrki.lehto@euranlasi.fi
040 544 4225 (päivystys 24/7)
Mökkitie 4, 27510 Euro

www.euranlasi.fi

Meiltä myös
ikkunankorjaukset!

RISUKULJETUKSET kuormattuna
HARAVOINTI YM. JÄTE kuormattuna
ROSKALAVAT pihataukoosiin ym.
PUIDEN POISTO kourasahalla
KURTTURUUSUJEN poisto

SEPELI-KULJETUKSET

Sorkantie 47, 26100 Rauma | www.kuljetustoivonen.net

0400 595 667

Pihatakkari tai mökkitakkari?

- Nurmikon, aitojen yms. leikkuut
- Ulkoseinien maalaukset
- Rännien putsaukset
- Polttopuiden teko asiakkaan rangoista
- Ongelmapuiden poisto
- Polttopuiden sisälle latomiset
- Pienet metsätyöt
- Pintaremontit, roskakatokset, postilaatikkotelineet yms.

PUUHAAJAT

Valtteri 050 435 9726
Miro 044 533 1676

asiakaspalvelu@puuhaajat.fi • www.puuhaajat.fi

jo tietoisia ilmastonmuutoksen aiheuttamista haasteista kuten luontoka-dosta ja kasvitaudeista.

Kasvillisuustrendinä monimuotoisuus

Nykyisin harvempi kaipaa itselleen minimalistista pihaa, jossa myös kas-villisuus olisi harvalajista.

– Kasvillisuuden osalta pihaille toivotaan nykyään enemmän mo-nimuotoisuutta ja kerroksellisuutta, iloitsee Pelttari.

– Hyvässä nosteessa on niin sanot-tu dynaaminen istutus, jossa kasvit sijoitetaan istutusaluelle ryhminä hieman sokin sokin ja heinäkasveilla

on suuri rooli. Mutta myös perintein-rivi-istutus toimii yhä.

Hän kertoo myös niittyjen löytä-neen tiensä omakotitalojen pihoihin. Niittyjen avulla voidaan lisätä luon-non monimuotoisuutta ja vähentää hoidettavan nurmialueen mää-rää. Erilaisten vesielementtien, kuten koristelampien tai suihkulähteiden, hän puolestaan arvioi olevan vähe-nemään päin.

– Ne vaativat hoitoa ja lähtökoh-taisesti suurin osa asiakkaista toivoo helppohjoitoista pihaa. Tokikin ve-sielementti voi olla niinkin vähäinen kuin pieni vettä pulppuava koristefi-guuri. Mutta kyllä osa toivoo edelleen pihalampia ja puroja. ■

Teksti: Elina Salmi

Julkisivu siistiksi ja kauniiksi

Ajan saatossa talon julkisivu alkaa näyttää nuhjuiselta ja väsähtäneeltä. Maalikin saattaa olla kulunutta. Talon kasvojenkohotukseen on onneksi monia keinoja riippumatta siitä, millä materiaalilla se on verhoiltu.

Jos talon julkisivu on nuhjuinen – siinä on ehkä likaa, mahdollisesti homepilkkuja tai ympäristöstä tullutta pölyä – mutta maalipinta on vielä suhteellisen hyvässä kunnossa, voi talon ulkonäköä kohentaa pesemällä.

– Rautakaupat myyvät julkisivun pesuun tarkoitettuja aineita lukuisilta eri valmistajilta. Ohjeiden mukaan käytettynä ne ovat turvallisia aineita ja harjaamalla voi vielä tehostaa aineen vaikutusta, kertoo maalausalan yrittäjä ja Tampereen Maalarimestariyhdistyksen puheenjohtaja **Kai Partanen**.

– Pehmeä harja ja normaalilla vedenpaineella toimiva puutarhaletku on hyvä yhdistelmä. Painepesuria en suosittele, koska silloin vesi tulee niin kovalla paineella, että se saattaa tunkeutua rakenteeseen. Kannattaa noudattaa suojausohjeita tarkasti. Silmien suojaaminen on

erityisen tärkeää.

Pesu puhdistuskeinona sopii kaikenlaisille julkisivun pinnoille – puulle, tiilelle, rappaukselle ja vaikkapa karaattilevyille.

Karaattilevyä ei muutenkaan ole tarkoitettu maalattavaksi, joten sille pesu on oikeastaan ainoa toimiva kohenuskonsti.

Pesuun sopiva sää on varjoinen tai kuiva pilvipouta eikä hentoinen sadekaan haittaa. Auringossa pesuun tarkoitettu aine saattaa kuivua liian nopeasti eikä se tee pinnalle hyvää.

Esikäsittelyssä ei parane oikaista

Jos talo on joka tapauksessa tarkoitus maalata, on pesu rappaukselle ja tiilipinnalle yleensä riittävä keino pinnan puhdistamiseksi ennen maalausta. Jos pinta ei ole kovin likainen, voi pelkkä harjaus kovalla katuhar-

jalla riittää esikäsittelyksi. Pääasia on, että kivipinnasta saadaan irtolika pois.

Iso osa suomalaisista omakotitaloista on puuverhoiltuja ja monet ovat omakohtaisesti tutustuneet sellaisen maalaamiseen esimerkiksi talokoolaisena. Puupinnan maalaaminen on siis useimmille tuttua. Joitakin niksejä toki puuverhoilun maalaamisessakin on.

– Jos vanha maalipinta on kunnolla kiinni pohjassaan, niin ei sitä tarvitse ruveta irrottamaan. Riittää, että kaikki irtoava aines skrapataan irti siihen tarkoitettulla työkalulla, muistuttaa Partanen.

Hiekkapuhallus puolestaan on hänen mukaansa järeä toimenpide, joka on jätettävä suosiolla ammattilaiselle. Talon pinnassa voi nimittäin olla haitta-aineita – kuten asbestia tai lyijypitoista maalia – jotka on käsiteltävä oikealla tavalla ja ammattilainen

tietää, miten se tehdään.

Varmista rakennusvalvonnasta, onko värin valinnalle rajoituksia

Ennen kuin voi laittaa pensselit heilumaan iloisen talkooporukan kanssa, on vielä hoidettava muutama asia. Ensimmäiseksi täytyy tietysti korjata laudoituksessa lahovauriot ja vastaat sekä hankkia riittävä määrä maalia.

On myös hyvä selvittää kunnan rakennusvalvonnasta, onko asuinalueelle määritelty, millä värillä talon voi maalata. Muuten voi käydä niin, että homman saa tehdä kahteen kertaan, kun joutuu maalaamaan talon kokonaan uudelleen hyväksytyllä värillä.

Jos talon väri ei vaihdu ja vanha

maalipinta on pääosin hyväkuntoi-
nen, voi huoltomaalata vain pienem-
män alueen.

– Sitä ei kannata yrittää tehdä paik-
kamaalauksena, sillä lopputulos on
väistämättä kirjava. Aurinko muut-
taa ajan kanssa seinän väriä ja vaikka
vanhat värinumerot olisivatkin tal-
lessa, ei uusi maali koskaan ole tis-
malleen samanvärinen. Kannattaa
siis sellaisessa tapauksessa maala-
ta koko seinä, jolloin lopputulos on
kaunis ja siisti.

Öljymaalia vain öljymaalin
pälle, punamultaa vain
punamullan pälle

Miten sitten saa selville, millä maalil-
la talo on aiemmin maalattu ja mil-
laista maalia sen pälle voi sutia, el-
lei ole tiedossa, mikä se aiempi maali
mahtaa olla? Alla on lyhyt opas sii-
hen, miten maalit voi erottaa toisis-
taan. Jos haluaa pelata varman päl-
le, on maalitehtailla maksullinen
analyysipalvelu, jonne voi lähettää
näytteen seinässä olevasta maalista.

Pääsääntö on, että nykyaikaiset ve-
siohenteiset maalit käyvät käytän-
nössä kaikille pinnoille. Öljymaalia
voi käyttää vain öljymaalilla maalat-
tuun pintaan. Samoin punamulta on
varminta huoltomaalata vain puna-
mullalla. Kuullotteet voi huoltomaala-
ta samantyyppisellä kuullotteella
tai peittävällä maalilla.

Muuten on pitkälti makuasia, ha-
luaako käyttää vesiohenteista vai ölj-
ymaalia. Vesiohenteinen on jonkin
verran helpompaa työstää. Se myös
kuivuu nopeasti, joten seuraavan
kerroksen maalaamiseen pääsee
sukkelammin.

Monet vannovat öljymaalin ni-
meen. Jos on varma siitä, että sei-
nässä oleva maali on öljymaalia, niin
toki siihen uusi kerros samaa tavaraa
on oivallinen valinta. Kannattaa ot-
taa huomioon, että öljymaali kuivuu
hitaasti, joten urakka kestää pidem-
pään. Välineet on pestävä liuottimel-
la, jos ne haluaa pestä. Usein välineet
menevät poisheittokuntoon koko tal-
lon maalauksessa, joten työlääseen
liuotinpesu-urakkaan ei välttämättä
kannata ryhtyä.

Pensselit heilumaan!

Sitten päästäänkin jo itse asiaan eli
talon maalaamiseen.

– Vuori- ja nurkkalautoja ei tarvit-
se irrottaa, jos niitä ei tarvitse uusia
muista syistä. Jos ne uusitaan, niin
silloin kannattaa tietysti maalata ne
irrallaan ja töpöttää viimeiseksi pai-
kalle laitettujen lautojen naulankan-
nat piiloon, sanoo Partanen.

– Kannattaa myös varautua siihen,
että kun talossa on uusi hieno maa-
lipinta niin seinässä kuin vuorilau-
doissakin, niin ikkunoiden puitteet
saattavat näyttää väsähtäneiltä. Kan-
nattaa siis varautua maalaamaan ne-
kin.

Puuverhoiltuun pintaan paras työ-
väline on nimenomaan talon maa-
laamiseen tarkoitettu pensseli. Ra-
patun pinnan maalaamiseen voi
harkita maaliruiskun käyttämistä –

varsinkin jos pinta on rakenteeltaan
kovin karkea ja röpyläinen. Silloin
täytyy tietysti esimerkiksi ikkunat
suojata huolella.

– Hienorakenteisempi rappaus-
pinta on mahdollista maalata pit-
käkarvaisella telalla. Rapatuille pin-
noille sopivat kiviseiniin tarkoitettut
maalit. Niitä käytetään myös puuver-
hoillun talon betonisokkeliä maalat-
taessa.

Tiilipinta on verhoilumateriaali-
na kaikkein kestävin ja sen kohenta-
misessa auttaa yleensä pelkkä pesu.
Vettä tosin kuluu, koska erityisesti
kahitiilet imevät vettä reippaasti.

– Toki tiilipinnankin voi toki maa-
lata, mutta jos talo on tehty tiilestä,
niin se on tehty syystä. Jos tiilisei-
nän maalaa, niin talosta tulee hel-
posti keinotekoisen näköinen, koska
yleensä laastisaumat ovat eriväriset
ja se kontrasti maalattaessa mene-
tetään. Joskus halutaan maalata kui-
tenkin esimerkiksi ovisyvennys vaa-
leammaksi.

Jos päättyy maalaamaan tiilitalon,
löytyy markkinoilta tiilelle tarkoit-
tuja maaleja.

Muista oma ja
talkoolaisten
työturvallisuus

Paras maalaussää on varjoinen tai
kuiva pilvipouta. Auringossa maali-
pinta kuivuu liian nopeasti eikä tartu
kunnolla alustaan, vaan jää helposti
kalvoksi pinnalle ja alkaa sitten het-
ken päästä lähteä liuskoina irti.

Jos urakkaan ryhtyy itse, pitää tie-
tysti muistaa työturvallisuus. Tikkaat
on huonoin mahdollinen ”teline”, sil-
lä vahinkojen vaara on todella suu-
ri. Rakennuskonevuokraamosta voi
vuokrata pienen, auton perässä ve-
dettävän henkilönostimen. Se on oi-
kein käytettynä hyvin turvallinen lai-
te, sillä jos laite ei ole tukevasti tasa-
painossa, se ei yksinkertaisesti toimi.
Joka tapauksessa korissa olijalla pi-
tää olla asianmukaiset turvavarus-
teet eli vähintään turvaköysi ja -val-
jaat.

Rakennuskonevuokraamoista saa
myös asianmukaisia, määräykset
täyttäviä telineitä. Itse ties mistä jäte-
laudasta rakennetut telineet eivät ole
sellaisia ja jos vahinko sattuu, niin
erittäin todennäköisesti vakuutus ei
vahinkoa kata.

Jos maalaa talon talkoilla, kannat-
taa ottaa talkoolaisia varten talkoo-
vakuutus. Tietysti pitää huolehtia sii-
tä, että jokaisella on suojavarusteet
eli vähintäänkin suojalasit ja hans-
kat.

Jos ei halua käyttää koko kesälo-
maansa talon kimpussa hikoillen tai
henkilönostimen korissa keikkuen,
voi työn aina teettää ammattilaisella.
Silloin on suositeltavaa käyttää asi-
ansa osaavaa ja velvoitteensa täyttä-
vää ammattilaista. Ovelta ovelle kau-
pustelijoiden houkutuksiin ei pidä
langeta.

Haastateltava on toiminut alalla
36 vuotta, on Maalausliike Partanen
Oy:n yrittäjä ja Tampereen Maalari-
mestariyhdistyksen puheenjohtaja.■

**Julkisivupesut, konepesut, öljysäiliöiden pesut,
kuivaimutyöt ja graffitien poistot, kaivojen puhdistus...**

Ensi-Suomen Pesu- ja Imutyö Oy **Rauman Tankkihuolto**
(02) 435 4700, 044 700 2972 (02) 8232 711, 044 7002971, 044 700 2970

myynti@pesujaimu.com
timo.roos@raumantankkihuolto.com
jorma.rantala@raumantankkihuolto.com
helen.a.rantala@raumantankkihuolto.com

www.pesujaimu.com

**Onko mielessä
maalausurakka?**

Meiltä saat ratkaisun
isompiin ja pienempiin
remonttitarpeisiin
ja maalaustöihin.

Ota
yhteyttä
050 300 1293

Porin Parveke- ja Terassilasitus Oy

NIKA-PARVEKELASIT
LUKKAN TERASSILASIT
PARVEKELASIVERHOT

Myös huollot kaikkiin malleihin
35 vuoden kokemuksella.

porinparveke.fi • 0400 324 857
j.halme@dnainternet.net

Omakoti

omakotilehdet.fi

- Tuulikaapit
- Terassilasitukset
- Kaidelasitukset
- Sisustuslasitukset
- Ikkunalasitukset ym.

LAITILAN RAKENNUS **ASI Oy**

PETRI LALLA • 040 556 5496 • www.rakennuslasi.fi

Teksti: Elina Salmi

Hyvin huollettu katto kestää pitkään

Vesikatto on talon tärkein osa, sillä ongelmia syntyy, jos vesi pääsee rakenteisiin. Siksi kattorakenteet on hyvä tarkastaa vähintäänkin pintapuolisesti pari kertaa vuodessa. Kun havaitut puutteet korjataan nopeasti kestää kattokin pidempään.

Yleisimmin käytetyt katon katemateriaalit ovat meillä pelti, tiili ja huopa. Peltikatto kestää vähän rasituksesta riippuen helposti puoli vuosisataa. Tiilikatto puolestaan kestää ainakin saman ajan ja savitiilikatto saat-
taa selvitä käyttökelpoisena satakin vuotta. Huopakatto on lyhytikäisin ja tulee tiensä päähän keskimäärin 25 vuodessa.

Katemateriaalista riippumatta katto pitää tarkastaa ja huoltaa säännöllisesti. Muuten katon käyttöikä laskea dramaattisesti. Katolle kertyy kaikenlaista roskaa varsinkin silloin, jos lähellä on paljon puita. Yksinkertaisin huoltotoimenpide onkin pitää katto puhtaana.

– Uudehkollekin katolle alkaa varjon puolelle kertyä sammalta ja muuta kasvustoa muutamassa vuodessa sen valmistumisen jälkeen. Katolle päätyy helposti myös lehtiä ja risuja. Ne pitää poistaa säännöllisesti, muis-

tuttaa neuvontainsinööri **Timo Joke-
la** Peruskorjaamisen ja Rakentami-
sen Kehittämiskeskus ry:stä.

– Sammaleen ja muun kasvuston poistamiseen voi käyttää siihen erityisesti tarkoitettua ainetta. Se pitää levittää ehdottomasti kuivaan sammaleeseen eikä muuta tarvitse tehdä. Aine tappaa sammaleen ja se tulee sateiden mukana alas.

– Jos ei halua käyttää torjunta-aineita, voi kasvuston poistaa harjal-
la ja vedellä. Myös painepesuria voi käyttää, mutta maltillisella teholla, ettei vesi tunkeudu peltien tai tiilien limityksen alle. Huopakatto on muutenkin herkempi vaurioille, joten sen kanssa on oltava vielä varovaisempi.

Katon peseminen säännöllisesti on muutenkin suositeltava huoltotoimenpide. Peseminen tehdään harjal-
ta alaspäin. Viimeiseksi puhdistetaan rännit ja tarkastetaan, että sadevesijärjestelmä toimii moitteettomasti.

Jos lika on jo päässyt pinttymään, voi käyttää katonpesuun tarkoitettua pesuainetta.

Kattohommissa oltava aina kaveri

Katon ja rännien puhdistuksen yhteydessä on hyvä tarkastaa silmä-
määräisesti katon kunto ulkopuolel-
ta. Onko peltikaton pinnoite tai maa-
laus vielä kunnossa tai onko tiilissä halkeamia? Peltikatoilla lämpötilan vaihtelut aiheuttavat metallin läm-
pölaajenemista ja saa aikaan kiinni-
tysruuvien tai -naulojen löystymisen ajan mittaan – niitäkin on syytä sil-
mäillä.

Kun on kerran katolle menty, kannattaa ja pitää samalla tarkastaa kat-
toturvatuotteiden kiinnitysten kunto, niiden alapuoliset pellit tai kattotiilet ja kaikki läpiviennit. Havaitut viat on korjattava pikimmiten.

On tietysti selvää, että katolle men-
täessä on ehdottomasti käytettävä suojavarusteita eli oikein kiinnitettyä turvaköyttä ja -valjaita. Kattohom-
miin ei myöskään pidä koskaan ryh-
tyä yksin.

Jos se on mahdollista, kannattaa katon kunto tarkastaa myös alapuo-
lelta, sillä tiili- ja peltikatot eivät kos-
kaan ole sataprosenttisesti vedenpi-
täviä. Tuulella ja tuiskulla vesi ja lumi menevät pienimmistäkin raoista läpi. Jos vesikaton alla on joko selvä ullak-
ko tai vähintään ryömittävä tila, voi siellä käydä etsimässä mahdollisia vuotoja. Vuotojen etsiminen kannat-
taa tehdä kunnan sateen aikaan tai heti sen jälkeen.

Samalla voi tarkastaa aluskatteen kunnan.

– Haluaisin korostaa että vesika-
ton tärkein osa on minun mielestäni aluskate, sillä se pitää veden ja kos-
teuden poissa kattorakenteista. Vaik-

ka katto olisi tiivis, niin peltikattoon kondensoituu joka tapauksessa vettä ja se valuu aluskatetta pitkin pois rakenteesta. Aluskatetta ei voi huoltaa, vaan jos se pettää, on vaihdettava koko katto, toteaa Jokela.

Katon voi huolto-
maalata itse

Nyky aikaisten kattopeltien pinnoitteet kestävät yli 25 vuotta ja itse pelti hyvinkin 50 vuotta. Vanhemmat pellit taas on usein maalattu ja maalaus rapistuu todennäköisesti lyhyemmässä ajassa kuin mitä itse pelti kestää. Jos maalaus irtoaa, voi katto alkaa ruostua.

- Jos peltikatto on jo alkanut ruostua, on huolto auttamatta myöhässä. Kannattaa mieluummin huoltaa silloin, kun pinta on vielä ehjä. Toisaalta vaikka pelti olisi jo alkanut ruostua, niin se kyllä kestää ehjänä vielä pitkään. Ruostuminen on siis lähinnä esteettinen haitta. Katon tärkein asia on kuitenkin estää veden pääsy rakenteisiin, toteaa Jokela.

Katon maalaaminen ei ole halpaa lystiä. Jos katto on jo teknisen käyttöikänsä ehtoopuolella, kannattaa harkita, käyttääkö rahat katon maalaamiseen vai katon uusimiseen kokonaan. Katon huoltomaalauksen voi tietysti tehdä itse paikkamaalauksena, mutta on hyvä ymmärtää, että lopputulos on iloisen kirjava. Maalit kun haalistuvat auringon vaikutuksesta joka tapauksessa, joten katolla olevan maalin väri ei enää vastaa alkuperäistä värinumeroa.

Katon maalaukseen pitää käyttää siihen tarkoitettuja maaleja. Pikku-naarmut peittyvät kertamaalauksella, peltiin saakka ulottuvat on hyvä maalata kahteen kertaan. Huoltomaalaus tulee todennäköisesti vastaan parikymmentä vuotta katon valmistumisen jälkeen, mutta jos talo sijaitsee kovin kuormittavalla alueella eli ympäristössä esiintyy esimerkiksi happamia sateita tai on runsaasti nokea, likaa tai suolayhdisteitä, voi maalausväli olla selvästi lyhyempi.

Nyky aikaisten teräspeltien pinnoite kestää 30–50 vuotta. Vanhemmista se on saattanut alkaa irrota ja sen voi pinnoittaa uudelleen. Pinnoittaminen jakaa mielipiteitä – toisten mielestä se on turhaa puuhaa ja rahanhaaskausta, toiset uskovat sen hyvinkin jatkavan katon ikää vuosikymmenillä. Se kannattaako peltikatto pinnoittaa uudelleen, on tapauskohtaista ja jokaisen harkittava itse oman katonsa kohdalla.

Tiilikatollekin on omat
maalinsa

Peltikattoja on meillä eniten, mutta tiilikattokin on vähintään yhtä hyvä vaihtoehto ja hiljaisempi kuin peltikatto. Hyvin tehty ja säännöllisesti huollettu tiilikatto kestää ainakin siihen saakka, kun tulee muutenkin aika uusia koko katto.

Koska tiili on huokoinen mate-

riaali, tarttuvat sammaleet ja muu kasvusto siihen herkemmin kuin peltikattoon. Siksi tiilikatto on puhdistettava säännöllisesti. Roskat poistetaan joko harjaamalla tai pesemällä. Taitekohdat – kuten sisäjiirit ja seinäliitokset – on puhdistettava huolella. Rikkoutuneet tiilet tietysti korvataan uusilla mahdollisimman pian. Siksi onkin hyvä, jos kattotiiliä on vaihtoa varten jonkin verran jemmassa.

Tiilikaton voi myös maalata siihen erityisesti kehitetyllä maalilla.

Huopakatto on
kohdeltava varoen

Monen talon hattuna on huopakatto. Huopaa on käytetty paljon julkisissa rakennuksissa ja se on oikeastaan ainoa katemateriaali, joka soveltuu loivalle tai tasakatonle. Huopa ei ole hyvin hoidettunakaan yhtä kestävä kuin pelti tai tiili. Sen tekninen käyttöikä on noin 25–30 vuotta.

- Huopakatoissa ongelmaksi saattaa muodostua se, että se on samaan aikaan vesikate ja aluskate. Tiiviinä rakenteena se kondensoi vettä huovan alle riippumatta siitä, onko huopa asennettu umpiponttilaudoituksen vai levytyksen päälle. Koska huopa ei läpäise vesihöyryä, niin kosteus imeytyy alusrakenteeseen, joka aikojen saatossa alkaa lahota. Huomionarvoista on sekin, että mitä loivempi katto, sen haasteellisempaa on saada katon alle riittävä tuuletus. Tämä lisää huollon tarvetta ja lyhentää katon käyttöikää, sanoo Jokela.

Huopa on melko arka materiaali – siksi sitä on kohdeltava hellästi. Pinta rikkoutuu helposti, joten kasvusto poistaessa tai katto pestessä ei pintaa saa hangata liian kovaa, ettei riko huovan pintaa. Jos pesemiseen käyttää painepesuria, on se tehtävä maltillisella paineella.

Jos huopakattoon tulee reikä, on se tietysti paikattava mahdollisimman pian, jotta isoilta vahingoilta välttyttäisiin. Reiän ympäristö puhdistetaan huolellisesti, siihen levitetään bitumiliimaa ja laitetaan huopapaikka. Ilmakuplat poistetaan ja paikan päälle voi vielä ripotella hiekkaa, joka harjataan pois seuraavana päivänä.

Meillä Suomessa lumikuormat on rakennusmääräyksissä mitoitettu niin, että ne ylittävät pientaloissa erittäin harvoin. Joskus lumenpoisto voi kuitenkin olla tarpeen erityisesti tasakattoisilta tai hyvin loivilta katoilta tai siksi, että lumi katolta pudotessaan voisi aiheuttaa vakavan vaaran sivullisille ohikulkijoille. Silloin lumi poistetaan varovasti lapiolla tai lumikolalla ja sitä jätetään katolle 10–15 senttimetriä vahva kerros.

Erityisen varovaisesti pitää toimia huopakatolla, ettei vahingossa riko huovan pintaa. Lunta tai jäätä ei saa huopakatolta yrittää poistaa jääturalla, koska sillä saa lähes varmasti lyötyä reiän katteeseen, vaikka olisi kuinka varovainen. ■

- RAKENNUSLISTAT
- TERÄKSET
- RÄYSTÄSKOURUT

- PIIPUNHATUT
- PYSTY-, LAPE- JA HÄTÄTIKKAAT

PYYDÄ TARJOUS

OJALAN KOURU

Metallitie 16, Rauma
p. 02 822 4405, 044 722 9127
www.ojalankouru.fi

- Kattojen ja seinien pesut
- Rakennus- ja remonttipalvelut
- Vesikattojen vaihdot – Listat
- Sadevesijärjestelmät
- Kattoturvatuotteet
- Kaikenlaiset peltityöt

PELTITYÖT

HEIKKILÄ OY

p . 0400 211 120, 040 515 6310
www.peltityot-heikkila.fi
26950 Voiluoto, Rauma

27 m nostolava-auto (kuljettajalla)

Kaikki perustuksista
kattoon saman
katon alta!

Unikit
toteutukset
juuri sinun
tarpeiseesi

RAKENNUS

M. EIO

044 - 280 9089

tilaukset@rakennusjalaatoitus.fi

www.rakennusjalaatoitus.fi

K U L J E T U S

M&M REUNANEN

044 544 4548

- LIKAKAIVOJEN JA ROSKIEN TYHJENNYS
- VAIHTOLAVAPALVELUT
- KULJETUS- JA NOSTOTYÖT
(esim. kattotuolit ja veneet yms.)
- KERÄILYASTIOIDEN MYYNTI JA VUOKRAUS

www.kuljetusmmreunanen.fi

Kesäjuhlan koristelu voi olla runsas tai yksinkertainen. Pääasia, että se henkii kesää juhlan aiheesta ja teemasta riippumatta.

Teksti: Ulla Sirén

Kesä on juhlan näyttämö

Kesä tuo tullessaan valmistumisjuhlat, rippijuhlat, häät, syntymäpäivät, sukokoukset. Monen kalenteri on jo alkanut täyttyä erilaisista juhkakutsuista. Ja oli juhlan aihe tai teema mikä hyvänsä, valoisa kesä on tavalla tai toisella sen ainutlaatuinen näyttämö.

Vietetäänpä juhlaa paviljongissa, hotellissa, laivan kannella, nuorisoseurantatalolla, mökillä tai kotona, kesä sävyttää tapahtuman aina omalla tunnelmallaan. Se voi olla sateen tuoksu, keskiyön auringonpaiste, elokuun kuutamo – jokin luonnon kosketus suomalaiseen kesäjuhlaan liittyy aina, ja se on niin kuin olla pitää. Kesällähän me haluamme juhlaa. Ja juuri siksi, halusimme tai emme, joudumme ottamaan huomioon myös kesän hankaluudet kaiken ihanuuden keskellä.

Typistä ongelmat varautumalla

Ulkona pidettävissä juhlissa kannat-

taa miettiä kaikki alusta alkaen siltä kannalta, että voi sataa tai olla paahdava helle. Tarjoilupöydät on hyvä sijoittaa aina katon alle, mutta juhla-vaellekin pitäisi olla tarjolla suojaa. Telttoja ja katoksia saa vuokrata erilaisista juhlatarvikepalveluista, ellei niitä omista tai saa tutuilta lainaksi.

Hyönteisistä voi saada epämieluisaa seuraa varsinkin mökki- ja rantajuhlisiin. Suomalaiset ovat yleensä kokeneita kesäjuhlijoina ja osaavat tarpeen tullen varautua sateeseen ja hyttysiin jo juhliin lähtiessään. On silti kohteliasta auttaa vieraita selviytymään, jos on odotettavissa, että ötököistä on kiusaa. Hyttysavujen ja -kynttilöiden ohella on saatavissa mekaanisia laitteita, joilla niitä voi

karkottaa, ja telttojen viihtyisyyttä voi lisätä käyttämällä niissä hyttysverkoja. Ne eivät vahingoita luontoa, ja puhtaanvalkoiset harsomaiset verhot voivat olla kauniitakin – onhan mahdollista muokata sää- ja hyttysuojat osaksi juhlaa.

Ajoissa mukaan juhlaruuhkaan

Kesä on lyhyt ja siksi tiivis juhla-kausi. Siksi on tärkeää ryhtyä kaikkiin toimiin hyvissä ajoin, sillä monet muutkin haluavat varata samoja palveluja ja tarvikkeita.

Hää- ja juhlasuunnittelukoulutuksen pääkouluttaja **Eija Holmberg-Lehto** neuvoa aloittamaan varaami-

sen ja lähettämään kutsut heti kun se on mahdollista, mielellään jo puoli vuotta etukäteen. Hääjuhlien tapauksessa tilavarauksia täytyy tehdä jopa vuotta tai kahta aikaisemmin. Toisinaan voi olla vaikeaa saada oma juhla mahtumaan suvun ja ystäväpiirin ohjelmaan, koska kesäisiä viikonloppuja on vain rajallinen määrä. Holmberg-Lehto ehdottaa vaihtoehtoa, joka voi olla parempi, kuin miltä kuulostaa.

– Jos kesä näyttää toivottoman tiukalta, kannattaa miettiä syksyä. Se on yllättävän hyvä aika järjestää juhlaa, aikaa ja tilaa yleensä riittää, ja oikealla koristelulla ja valaistuksella syysjuhlista saa todella tunnelmalliset, hän sanoo.

Juhlasuunnittelija on juhlistamisen ammattilainen

Nykyään juhlasuunnittelun ammattilaisia käytetään yhä enemmän apuna muidenkin kuin hääjuhlien järjestämisessä. Suomesta löytyy kotimaassa koulutettuja tekijöitä, sillä helsinkiläinen AJK-Jatkokoulutus on tarjonnut vuodesta 2022 asti hää- ja juhlasuunnittelijan ammatillista koulutusta, joka toteutetaan monimuoto-opetuksena ja kestää noin neljä kuukautta. Päättötyönä suunnitellaan kokonainen hääjuhla. Koulutussuunnittelija **Merita Ikonen** kertoo, että osalle opiskelijoista koulutus on avannut tien yksityisyrittäjyyteen.

Juhlasuunnittelijan hyödyntäminen on käyttökelpoinen vaihtoehto erityisesti silloin, jos järjestettävänä on isot ja vaativat juhlat, eivätkä omat taidot, aika tai tukiverkot tunnu riittävän.

Ammattilaisen läsnäolo helpottaa esimerkiksi tarjoilun suunnittelua kymmenille tai sadoille ruokailijoille, sopivien esiintyjien etsimistä ja varaamista ja muita sellaisia asioita, joita tavallisessa elämässä tehdään harvoin.

Pääkouluttaja **Eija Holmberg-Lehto** kertoo järjestäneensä häiden lisäksi muun muassa ylioppilas- ja syntymäpäiväjuhlia sekä yritysten juhlia. Hän toteaa, että sekä ihmisten vaatimukset että maksuvalmius ovat kasvaneet, ja samaa vauhtia on lisääntynyt kiire työssä ja vapaa-ajalla.

Juhlasuunnittelijan käyttö maksaa keskimäärin saman verran, kuin muidenkin juhlapäivinä työskentelevien ammattilaisten. Koko juhlat kattava suunnittelupaketti voi maksaa tuhansia euroja, ja suunnittelijan tuntihinta liikkuu yleensä noin 50 – 100 euron välillä. Holmberg-Lehto varoittaa luottamasta liikaa yleisiin arvioihin, sillä hinnoissa on suuria eroja. Ne vaihtelevat jonkin verran paikkakunnittainkin – ja lopulta hinnoittelu on aina yrittäjän oma valinta. Juhlasuunnittelijaa voi kuitenkin hyödyntää myös pienemmällä budjetilla. On mahdollista saada pelkkä suunnittelijan konsultaatio, joka maksaa yleensä pari- kolmesataa euroa.

– Se auttaa jo välttämään pahimmat karikot, ja siitä saa hyviä vinkkejä, Holmberg-Lehto muistuttaa.

Hän suosittelee pyytämään tarjousta aina kahdelta tai kolmelta yrittäjältä ennen suunnittelijan valintaa. Lisäksi on hyvä tutkia tarjokkaiden taustoja ja muiden asiakkaiden kokemuksia, jotta löytää luotettavan ja kokeneen tekijän.

Kokonaiseen suunnittelupakettiin voi sisällyttää melkein mitä vain riippuen asiakkaan toiveista ja suunnittelijan vahvuuksista. Suunnittelija hoitaa hahmottaessa kaiken koristelusta ja tarjoilusta esiintyjiin ja valokuvaukseen; hän toimii juhlan juontajana, selvittää mahdollisuuksien mukaan viime hetken ongelmatilanteet ja jopa siivoaa. On silti hyvä muistaa jo sopimusta laadittaessa, että yhtä asiaa suunnittelija ei koskaan tee, nimittäin päätöksiä.

– Juhlasuunnittelija auttaa asiakastaan kaikin tavoin löytämään vaikkapa luotettavia esiintyjävaihtoehtoja, mutta hän ei tee lopullista valintaa eikä allekirjoita sopimuksia. Lopullinen päätös on aina asiakkaan oma, Eija Holmberg-Lehto muistuttaa.

Asiantuntijat:
Koulutussuunnittelija, Vuoden häävaikuttaja 2023
Merita Ikonen, AJK-koulutus
AJK:n pääkouluttaja, hää- ja juhlasuunnittelija
Eija Holmberg-Lehto
www.martat.fi : Juhlasuunnittelu

Tilaa kauneimmat kukat kevään ja kesän juhliin verkkokaupastamme tai poikkeaa myymäläämme.

Avoinna ma–pe 9–17, la 9–14, su 11–15
Nortamonkatu 18, Rauma
p. 02 822 5677

Kukat luovat juhlatunnelman

VALLAFIINI.EKUKKA.FI
VERKKOKAUPPA AVOINNA 24/7

Perinteinen pitopalvelu Raumalla

Tilaa tarjoilut juhliisi!

Maittava kotiruokalounas

arkisin klo 11-13

JUHLAPALVELU

Tullin Kaffe

Lämmin ruoka 10,95€

Keittolounas 8,95€

041 318 7027 | kahvila@tullinkaffe.fi

Palvelutalo Iltatuuli, Karjalankatu 11, Rauma | www.tullinkaffe.fi

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?

Jaa remonttikokemuksesi tai toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Omakoti

Freepik

Juhla kotona

- Aloita ajoissa. Lähetä kutsut heti, kun aika ja paikka on tiedossa.
- Suunnittele huolella. Aloita listaamalla tärkeimmät toiveet ja tavoitteet.
- Laadi juhla valmisteluille aikataulu ja työjärjestys.
- Päätä juhlatilat ja juhlan aikataulu. Esimerkiksi, käytetäänkö kaikkia kodin tiloja vai osaa niistä; kutsutaanko vieraat yhtä aikaa vain porrastetusti jne.
- Varaa esiintyjät ajoissa ja sovi aina kirjallisesti esitysten hinta, kesto ja aikataulu. Selvitä, tarvitseeko esiintyjä oman tilan esityksen valmistelua ja taukoja varten.
- Varaa ajoissa pitopalvelu ja juhla-suunnittelija, jos haluat käyttää niitä. Jos sinun tarvitsee vuokrata teltoja, katoksia tai pihakalusteita, varaa nekin ajoissa. Monet yhdistykset kuten Martat ja Maa- ja kotitalousnaiset vuokraavat astiastoja ja muitakin juhlatarvikkeita, mutta kesällä niillä on paljon kysyntää, joten toimi ajoissa.
- Suunnittele tarjoilu. Jos et käytä pitopalvelua, mieti, mitä voi valmistaa itse ja mitä kannattaa ostaa valmiina. Jos haluat pitopalvelun, päätä, haluatko sieltä koko tarjoilun vai osan siitä. Pitopalveluilla on erilaisia vaihtoehtoja asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Mieti jo tässä vaiheessa ruokien säilyttämistä – riittääkö kylmä tila, mahduvatko isot kakut jääkaappiin, missä juomat jäädytetään ym. Löytyisikö tutuilta lainaksi jääkaappia tai kylmälaukkuja?
- Laske astioiden ja aterimien riittävyys. Arvioi, pitäisikö vuokrata tai lainata niitä lisää tai käyttää osassa tarjoilua kertakäyttöastioita. Tee sama laskenta myös istuimille.
- Mieti, miten tiloista saa mahdollisimman helppokulkuiset ja toimivat isolle joukolle. Usein helpottaa, jos osa kodin arkisista käyttötavaroista ja koriste-esineistä raivataan kokonaan pois juhlatiloista.
- Varaudu juhlapäivän kulkuun. Varaa kukkamaljakoita ja kukkien käärepereille oma roskakori. Raivaa tilaa vieraiden takeille, laukuille, sateensuojille ja vaihtokengille. Päätäkää etukäteen, kuka tarjoaa alkumaljat, kuka huolehtii, että wc-tilat pysyvät siisteinä, kuka katsoo, että noutopöydässä riittää tarjottavaa jne.
- Kaunista tila, toisin sanoen siivoa se. Juhlakoristelu pääsee parhaiten oikeuksiinsa tilassa, joka on puhdas, järjestyksessä ja tarpeeksi väljä.
- Laadi teeman mukainen koristelu, jos juhlassa on teema. Muuten yksinkertaisuus on koristelussakin kauneutta. Yhdenmukaiset pöytäliinat – vaikka tabletit tai lautasliinat – sekä pienet kukka-asetelmat tai led-tuikut tavallisiin juomala-seihin asetettuna riittävät somistamaan kahvipöytiä.
- Hyödynnä luonnonkukkia ja vihreitä oksia!
- Käytä koristelussa ja sisustamisessa ensin mielikuvitusta, sitten vasta rahaa. Jopa roskille ja käytetyille astioille varattavat astiat voi suunnitella hauskan näköisiksi. Hyödynnä vanhoja koreja, paperikasseja ym. ja somista ne juhlan tyylin mukaisesti.
- Lisää itsesi työlistaan! Vaikka päivän-sankari olisi joku muu, juhlien laittaja ansaitsee oman ajan laittautumista varten. Merkitse yhteiseen aikatauluun itsesi kannalta tärkeät asiat, kuten kamppajalla käynti ja juhlapuvun hankkiminen – tai vaikka rentoutumis- ja mietiskelyhetki.
- Muista, että täydellisyyteen ei tarvitse yltää. Vieraat eivät tiedä, mitkä tavoitteistasi jäivät toteutumatta. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kroketti on pihapelien klassikko

Kroketin mestaruudesta on miteltä kesästä toiseen monilla pihoil- la, enemmän tai vähemmän leik- kimielisesti. Ohessa tiivistetty ver- sio Suomen Krokettiliiton koosta- mista pelisäännöistä tulevan ke- sän otteluita varten.

Pelialueelle sijoitetaan aloitus- ja maalitolppa, joiden väliin sijoitetaan vapaasti haluttu määrä portteja. Pelin tarkoituksena on kiertää rata omalla pallolla aloitustolpasta maalitolppaan läpäisten kaikki kentän portit oikeassa järjestyksessä ja oikeasta suunnasta. Ensimmäinen pelaaja, joka osuu

pallollaan omalla lyöntivuorollaan
maalitolppaan kierrettyään radan,
on pelin voittaja.

1. Pelin aloittaja ratkaistaan tarkkuuslyönnillä, jossa pallo yrittään saada sovitusta kohdasta lyödyksi mahdollisimman lähelle lähtötolppaa. Pelaaja, jonka pallo jää lähimmäksi lähtötolppaa, saa ensimmäisenä valita lyöntivuoronsa.

2. Aloituslyönti lyödään enintään 50 cm päästä lähtötolpasta lyöntivuorojen määräämässä järjes-

tyksessä mihin tahansa suuntaan pelialueella. Portin saa läpäistä heti aloitusyönnillä. Portti on läpäisty kun pallo on mennyt oikeasta suunnasta kokonaan portin läpi.

3. Jokainen hyväksytty portin läpäisy tuottaa yhden lisälyönnin, joka tulee käyttää välittömästi samalla vuorolla.

4. Jos portti läpäistään väärästä suunnasta, se täytyy läpäistä oikein päin kahdesti ja lisälyönnin saa vain viimeisestä läpäisystä.

5. Pelaajan osuma omalla pallolla toisen pelaajan palloon (krooke-raus) tuottaa pelaajalle mahdollisuuden lisälyöntiin tai krokkauseen. Lisälyönti tai krokaus on suoritettava samalla vuorolla.

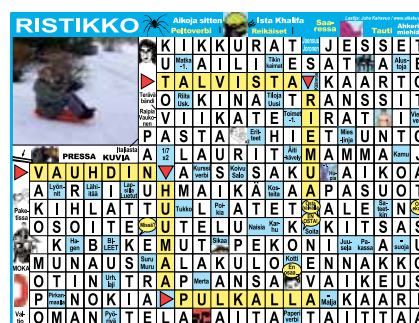
6. Krokkauksessa pelaaja siirtää oman pallonsa krokeerattuun palloon kiinni ja lyö omaa palloaan siten, että vastustajan pallo kimpoaa pois. Kroatessa pelaaja voi asettaa oman jalkansa oman pallon päälle.

Lähde: Suomen Krokettiliitto

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä facebook.com/omakotilehti

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdestä.

[illegible]

Rauman seudun jätehuoltolaitoksen jäteneuvojat tavattavissa

23.4.	klo 10-15	Palvelupiste Pyyrman
16.5.	klo 10-15	K-Supermarket Pyynpää
22.5.	klo 10-15	Sale Lappi
12.6.	klo 12-15	Luvian tori

Kevään tapahtumia:

Biojäte-ilta, 7.5. klo 17–18 Hevossuon jäteasemalla

Vaarallisen jätteen keräystempaus

8.5. Eurajoki
9.5. Rauman keskusta
10.5. Rauman kylät

Tapahtuman tarkemmasta aikataulusta ilmoitetaan myöhemmin.

Risuviikot Raumalla viikot 14–18, 31.3.–2.5.2025, Eurajoella risupäivät 12.4, 26.4, 17.5.

Jätteiden yö, 6.6. Hevossuon jäteasemalla

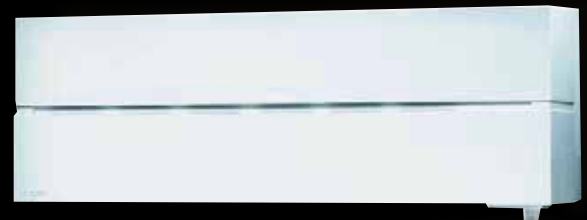
Saariston romukeräys, sekajäte/metalli/SER-jäte, 14.6.2025 Raumalla ja Eurajoella. Voit halutessasi ehdottaa haluamaasi pienvenesatamaa romukeräyspaikaksi puhelimitse numeroon 044 403 6116.

rauma.fi/jatehuolto

ILMALÄMPÖPUMPUT LÄMMITYKSEEN JA JÄÄHDYTYKSEEN

alkaen
1790 €
asennettuna

Hoida hankintasi vaivatta SOG-rahoituksella

**RAUMAN
HUOLTOPISTE**

KODINKONEHUOLTO • ILMALÄMPÖPUMPUT

Metallitie 5, 26100 Rauma, puh. 040 502 9505

Palvelemme ma–pe klo 8–12 ja 16–17 • www.raumanhuoltopiste.fi

Maksa
öljytilaus S-Etukortilla
verkkotilauksen yhtey-
dessä ja saat lisäksi
0,5 % maksutapaedun!

LÄMMITYSÖLJYSTÄ BONUSTA JOPA 5%

WWW.KEULALAMMITYSOLJY.FI

